

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TŐL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLÉR.
HAVONTA 3 PENGŐ.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 164. SZÁM

Nyolcvan kilométernyire közelítette meg a német haderő Sztalingrádot

Összpontosított támadás a lángokban álló Rosztov ellen — A GPU attól tart, hogy a Don és Volga-menti kozákok mozgolódása átcsap a Kaukázusra is — Sztalin személyesen akarja kipuhatolni a kozákság lelki állapotát — Az olasz és német sajtó nagy elismeréssel ír a honvédség hadműveleteiről — Gandhi felkészült a passzív ellenállásra

Laval ellenállásra utasította az alexandriai francia flottát

Berlin, július 21. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak: A véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arconal déli szakaszán német és szövetséges csapatok északról, nyugatról és keletről összpontosított támadásban vannak Rosztov ellen. A város lángokban áll. A Don feletti hidat szétromboltuk. Északabbra egy német hadsergő gyors iramban nyomul előre délkelet felé és 80 km-nyire Sztalingrádtól nyugatra megközelítette a Don szakaszt. Ellenséges hátrédek és szétugrasztott ellenséges erőcsoportokat semmisítettünk meg. A légi haderő támogatta az ellenség visszavonulási útjait és a Rosztov térségben tovább folytatja támadásait a folyó átkelési pontjain és a vasúti berendezések ellen. Voronyezstől északra visszavertük az ellenséges támadásokat. A középső arconalszakaszon egy gyaloghadosztályunk megsemmisített egy bekerített ellenséges erőcsoportot. E-

keseredett közelharcokban 105 harci állást rohammal bevettünk. Az Ilmen-tótól délre és a leningrádi bekerítő arconalon több ellenséges támadást részben elkeseredett közelharcban megfúrtunk.

Egyiptomban az ellenség előretörését visszavertük. A légi haderő éjszakai támadásokat intézett az Alexandria közelében levő katonai célpontok ellen. Málta szigetén a lucái repülőtér berendezéseiben bombatalálatokat értünk el.

A csatornában német könnyű tengeri erők elsüllyesztettek egy brit gyorsnaszád-flotilla vezető naszádját és tüzérségi találatokkal megromgálták több más gyorsnaszádot. A német öböl vidékén brit repülőgépek hétfőn tervszerűen bombákat dobtak le. Egy falut találatok érték. Néhány gyermek megsebesült. Az elmúlt éjjel néhány ellenséges gép anélkül, hogy bombát dobott volna le, zavaró repülést végzett Keletporoszország felett.

Elsüllyesztett ellenséges hajók

Német tengeralattjárók az Atlanti óceánon az Azori-szigetektől északra egy Afrika felé tartó hadianyagszállító, erősen biztosított hajókaravánból elsüllyesztettek hat hajót, 38 ezer tonna tartalommal. Közülük volt egy nagy löszszállító hajó, amely a levegőbe repült. Egy tengeralattjáró egészen a Szent Lőrinc folyámgig tört előre és ott egy kísérettel haladó hajókaravánból 3 hajót elsüllyesztett, összesen 15 ezer tonna tartalommal. Egy 4500 tonnás gőzöst több torpedótalálat ért. A gőzöst legénysége zátonyra futtatta. Ezenkívül az amerikai térségben elsüllyesztettünk hat hajót, 51 ezer tonna tartalommal és egy teherhajót torpedótalálattal súlyosan meg-

romgáltunk. Mindent összevetve, ezzel az ellenség utánpótlási hajózásának az elmúlt 4 naphan a német tengeralattjárók 16 hajó vesztését okoztak, 104 ezer tonna tartalommal.

A voronyezsi helyzetről az angol és szovjet sajtóban terjesztett híresztelések merő kitalálások. Ott gyaloghadosztályokat sem el nem vágta, sem ezek a hadosztályok nem menekültek át a Donon. Mint eddig, most is tartjuk a voronyezsi hídfőállást és magát a várost és valamennyi szovjet támadást véresen visszavertünk. A voronyezsi hídfőt biztosító harcok kimeneteléről a német sajtó fog beszámolni. (MTI)

Anglia a Szovjet végleges katasztrófájától fél

Stockholm, július 21. (Interinf) A politikai események menetének állása folytán bepillantást nyerő londoni körök megállapítása szerint az oroszok eddig még nem terjesztettek Nagybritannia és az Egyesült Államok elé formális érvelési kívánságot a második arconal felállítás tárgyában. Az oroszok ezirányú kívánságukat csak formális eljáráson kívül juttatták kifejezésre. A moszkvai angol nagykövethoz és Bneshez Londonban orosz részről csak egy ügynevezett „magánhajó”, nem pedig hivatalos kívánságot juttattak el.

Beavatott angol körökben Oroszország jelenlegi helyzetének angol részről való megítélését a következőképpen szövegezték meg: „A legkisebb kétség sem fér ahhoz, hogy az oroszok, akik most ugyanazokat a sötét órákat élik át, mint tavaly, amikor veszélyben volt Moszkva és az egész arconal, annak idején a legteljesebb mértékben megőrizték az iránti bizalmukat, hogy a németeket vissza tudják verni. Most, az egész háború tartama alatt, talán először, gondok merülnek fel a jövőt illetően. Attól félnek, hogy a jelenlegi katonai

műveletek, ha nem is azonnali, de esetleg végleges katasztrófára vezetnek. Angliában úgy látják, hogy megtévesztő volt az orosz propagandának, főleg az az állítása, hogy az oroszok a németeket 1942-ben megverik. Sokan azt hitték, hogy Orosz

ország óriási embertömegei, valamint az orosz tél latbavetésével a helyzet 1942-ben megfordul. Az oroszok most mégis azt adják értésünkre, hogy a helyzet nem olyan kedvező és sem emberanyaguk, sem területeik nem határtalanok.” (MTI)

Egyiptomban hat ellenséges repülőgépet lőttek le a németek

Róma, július 21. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 784. sz. közleménye:

Az ellenségnek azokat a kísérleteit, hogy vonalainkba beszivárognon, erőteljesen megtörtük, és több páncélos járművet elpusztítottunk. A tengely repülői ismételtén támadták az ellenség csapatösszevonásait és felgyújtottak több ellenséges harcokot. Ezek között né-

hány legnehezebb mintájú harcokosi is volt. A légi harcok során a német vadászipilóták hat ellenséges gépet lőttek le. — A tengely légi alakulatai bombázták Máltát. Ezek folyamán Málta felett légi harcok fejlődtek ki. Ezekben a harcokban a brit légierő négy repülőgépet vesztett. Egy buvárnaszád nem tért vissza támaszpontjára. A legénység hozzátartozóit értesítettük. (MTI)

Tizenöt vonatot gyújtottak fel a németek

Berlin, július 21. (Német TI) A német csapatok — bár terepnehézségek és erős aknazárak vannak útjukban — a visszavonuló ellenség utóvédelmének sarkában nyomulnak előre. A gyorscsapatok újabb hídfőállást létesítettek a Donecen és innen kiindulva akadályba ütköztek. A légi erők támogatta az előre nyomuló német és szövetséges csapatokat. Harci repülőgépekkel ezentúl Rosztov pályaudvar berendezéseit és más hadifontosságú célpontjait bombázták. A nehéz bombák sok csarnokot és a város teherpályaudvarán lévő raktárt gyújtottak fel, valamint síberendezéseket és épületeket pusztítottak el. A Rosztovtól délre fekvő térségben a bolsevisták vasúti forgalom

lektüzdésére irányuló harcokban 75 haladó vonatot bombatalálatokkal felgyújtottak.

Ezenkívül heves támadások irányultak a Donec északi folyásának térségén és a Don között keleti irányban menekülő bolsevista oszlopok ellen. 350 gépjárművet találatokkal megsemmisítettünk. — Voronyezstől délre lévő harci területeken ismét ellenséges erőcsoportokat robbantottak szét. A magyar csapatok az általuk elfoglalt harcteret megtisztították a bolsevista maradvány-csapatoktól. Voronyezstől északra az ellenséges előretöréseket heves harcokban visszavertük és a visszavonuló bolsevisták után előretörve, sok foglyot ejtettünk.

Lényegesen megromlottak az angolok és indusok kapcsolatai

Bangkok, július 21. (Német TI) Mint Bangkoki illetékes indus körök kijelentik, a Gloucesteri herceg indiai küldetése kudarcot vallott. A herceg keresztül-kasul utazta Indiát és Ceylont és most tért vissza Angliába. Indiai megbízatása abban állt, hogy jobb viszonyt teremtsen az angolok és az indiaiak között és megszilárdítsa az indiaiaknak az angolokhoz való hűségét. Azonban az indusok részéről mindenütt ellenséges érzületet tapasztalt

talt Angliával szemben. Az angolok és az indusok kapcsolatai nemcsak hogy nem javultak, hanem lényegesen megromlottak. (MTI)

Bangkok, július 21. (Német TI) Mint a kalkuttai rádió híradása közli, Azad felépült betegségéből és hétfőn este Delhiből Karachiba utazott. Elutazása előtt kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a kongresszusi párt legelső célja India teljes függetlenségének kivívása.

Különjelentés az atlanti csatáról

Berlin, július 21. A Führer főhadiszállásáról különjelentés tudatja a Német TI-nak: A véderő főparancsnoksága közli:

Német tengeralattjárók az Atlanti óceánon az Azori-szigetektől északra egy Afrika felé tartó hadianyagot szállító, erősen biztosított hajókaravánból elsüllyesztettek hat hajót, 38.000 tonna tartalommal. Közülük volt egy nagy löszszállítóhajó, amely a levegőbe repült.

Egy tengeralattjáró egészen a szent Lőrinc folyamig tört előre és ott egy kísérővel haladó hajókara-vánból három hajót elsüllyesztett összesen 15.000 tonna tartalommal. Egy 4500 tonnás gőzöst torpedótalálat ért. A gőzöst legénysége zátonyra futatotta.

Ezenkívül az amerikai térségben elsüllyesztettünk hat hajót 51.000 tonna tartalommal és egy teherhajót torpedótalálat súlyosan megromgáltunk.

Mindent összevetve ezzel az ellen-séges utánpótlási hajózásnak az elmúlt négy napban a német tengeralattjárók tízenhat hajó veszteséget okoztak 104.000 tonna tartalommal.

MÁR LONDON IS TIMOSZENKO BUKÁSÁRÓL IR

London, július 21. (NST) Míg a szovjet főhadiszálláson tartózkodó angol tudósítók arról számolnak be, hogy a német előnyomulás Rosztov felé változatlan ütemben folyik, egyre sűrűsödnek azok a híresztelések is, hogy Timosenko tábornagyot már elbocsátották és helyébe Saposnikov eddigi vezérkari főnököt nevezték ki a déli hadsereg élére. Az angol sajtójelentések szerint Timosenkót azért bocsátották el, mert nem helyeselték azt a szándékát, hogy Rosztovot feladja.

Róma, július 21. (NST) Az olasz csapatok egyre mélyebben nyomulnak be a doneci iparvidék területére. A szakadatlan esőzés az egész vidéket felzattarta és nagy nehézségeket okozott az előnyomuló csapatoknak. Hétfőn jelentették, hogy az olasz csapatok elfoglalták J. helységet. A helység teljes nevét nem közölték. A Giornale d'Italia hateréi különtudósításában arról számol be, hogy az olasz csapatok elfoglaltak egy ötvenezer lakosú ipari központot és két bányát rohammal vettek be. Az előnyomulás folytatódik. A bolsevikiek az egész vidéket, amelyet most az olasz csapatok elfoglaltak sűrű védelmi hálózattá építették ki. Minden kis helységet, minden szétrombolt gyárat és minden pályaudvart erőddé alakítottak át.

A FEKETETENGERI HAJÓHAD SORSA

Istanbul, július 21. (Stefani) Nem hivatalos értesülés szerint a feketetengeri szovjet hajóhad egyrésze arra készülődik, hogy török kikötőkben keresen menedéket. Hír szerint az ankarai kormány már megkezdte minden szükségesnek mutatkozó intézkedést a valószínűnek látják, hogy a szovjet hajókat a Márvány tengeren fogják internálni. (MTI)

BRIT REPÜLŐK BRIT ROMBOLÓT BOMBÁZTAK

Amszterdam, július 21. (Német TI) A légihadműveletekről folyó alsóházi vitában Sir Archibald Southby konzervatív képviselő közölte, hogy a Scharnhorst és Gneisenau német csatahajók ellen intézett támadásnál a brit repülőgépek bombáztak egy brit rombolót. Churchill azzal az utalással erősítette meg ezt a tényt, hogy ilyen dolgok a világ minden részében megtörténhetnek. (MTI)

A MAGYAR ÉS NÉMET KATONÁK SZIVELYES BAJTÁRI VISZONYA

München, július 21. A Münchner Neueste Nachrichten igen meleg hangon és bajtársi szellemben megírt tudósítást közöl a keleti arcvonalra érkezett honvédsapokról. A német és magyar katonák találkozásakor minden alkalommal megnyilatkozik az az őszinte szivélyes bajtársi viszony, amely a két nép

harc téren küzdő fiait egymáshoz fűzi. Minden német katona biztos abban, hogy a magyar katonák minden támadást

Nagy mozgolódás a kozákok körében

Milánó, július 21. (Stefani) A Corriere della Sera híradása szerint a Don és Volga-menti kozákok körében jelenleg nagy mozgolódás tapasztalható. A kozákok már nem hisznek a szovjet hadsereg verhetetlenségében. A lap szerint a nomád harcosok abban reménykednek, hogy egy független köztársaságot alapítanak, amely magába zárna minden kozák törzset, mint a forradalom elején. A GPU vezetői attól tartanak, hogy a mozgolódás átcsaphat a Kaukázusra is, ahol a

gyorsan és kiválóan és bátran visszavernek, míg számukra is elérkezik a támadást elrendelő parancs. (MTI)

georgiak és az örmények soha sem mutattak túlságos lelkesedést Moszkva iránt.

Kijelentik: a helyzet a Don-vidék környékén ebben a pillanatban, amikor Timosenko itt akarja nagy sebtében átszervezni megvert hadainak maradványait, nagyon nehéz. Állítólag maga Sztalin is odaérkezik, nemcsak azért, hogy személyesen irányítsa az erődítési munkálatokat, hanem azért is, hogy kipuhaltolja a kozák lakosság lelkiállapotát. (MTI)

Újabb amerikai hajók süllyedtek el

Berlin, július 21. (Német TI) Az amerikai brit ellátó hajózás a német tengeralattjáró fegyvernemről ismét újabb érzékeny veszteséget szenvedett, 6 ellenséges hajó merült a tenger fenekére. Ezek közül a hajók közül négy amerikai tehergőzös az amerikai partok közelében süllyedt el, egy közepes nagyságú kereskedelmi hajó mintegy 80 mérföldnyire Virginia partjai előtt. Két másik hajó brit vizeken esett a tengeralattjárók támadásának áldozatul. A 4 elsüllyedt amerikai kereskedelmi hajó hajótöröttjei Ame-

rika keleti partjai közelében szálltak partra. (MTI)

Lisszabon, július 21. (Stefani) Rio de Janeiróból jelentik: a tengely tengeralattjárói a brazil partok magasságában elsüllyesztettek egy brit, meg egy angol szolgálatban álló norvég kereskedelmi hajót. (MTI)

Stockholm, július 21. (Német TI) Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma közölte, hogy egy kis amerikai kereskedelmi hajót Amerika keleti partjainál egy tengeralattjáró megtorpedózott. (MTI)

Az olasz sajtó a honvédség sikeres hadműveleteiről

Róma, július 21. (MTI) A keddi olasz lapok kivétel nélkül hosszú cikkeket s feltűnő szedéssel foglalnak a honvédség sikeres hadműveleteivel, amelyek folytán sikertült elérni a Don folyót.

Milánó, július 21. (MTI) Az egész északolaszországi sajtó, élén a Popolo d'Italiával első oldalas nagy cikkekben részletesen számol be a honvédség részvételéről a Don körüli harcokban. A Popolo di Roma külön kiemeli azt a felkésedést, amellyel a magyar honvédség harcol és azt a megelégedést, amellyel a magyar közvélemény a keleti harctérről érkező híreket fogadja. A lap azután részletesen ismerteti

a magyarok részvételét a németekkel együtt a Don körüli harcokban.

Milánó, július 21. (MTI) A Popolo d'Italia Alberto Mondadori tollából ismét hosszabb cikket közöl az író magyarországi úti élményeiről. Ezúttal Budapesttől a szovjet határig vezető útat írja le a szerző részletesen. Ismerteti a háborús Magyarország életét, és kiemeli, hogy milyen komolysággal és határozott sággal áll az egész ország ebben a háborúban. Ezután a magyar frontszakaszon tett útját írja le s különösen kiemeli az elszánt hősiességet, amellyel a magyar katonaság végzi feladatát.

Az alexandriai francia flotta ellenállásra kapott parancsot

Páris, július 21. (NST) A Paris-Soir jelentése szerint Laval kormányzó parancsot adott az Alexandriában tartózkodó francia hajórajparancsnokának, hogy minden eszközzel ellenállást fejtessen ki, ha az angolok erőszakot alkalmaznak a francia hadihajók ellen. Azzal kapcsolatban, hogy Summer Welles

amerikai külügyi államtitkár nem volt hajlandó személyesen fogadni a francia nagykövetet, a lap azt írja, hogy ezzel világosan bebizonyosodott az Egyesült Államok kihívó szándéka. Laval Roseveltre hárít minden felelősséget azért, ha törésre kerül a dolog az Egyesült Államok és franciaország között.

A „második arcvonal” — lehetetlen

Izstanbul, július 21. (Stefani) A török sajtó megállapítja, hogy mind azok, akik ma egy második európai harctér létesítését kívánják, nem vetnek számot azokkal a mérhetetlen nehézségekkel, amelyek a terv megvalósításának útjában állnak. Ahhoz, hogy megteremtsek azt a tervbevetett „második arcvonalat”, több millió tonnányi hajótérre volna szükség az azonban az angolszásokat annyira kimerítette, hogy nem rendelkeznek elegendő hajótérrel.

Stockholm, július 21. (Stefani) Londonból jelentik: A Times című londoni lap a Szovjetunió helyzetét

boncolgatva, a következőket mondja:

Azok a közvetlen, vagy közvetett károk, amelyeket a szovjet ipar szenvedett el a német haderők fel-tartóztatlan előretörése következtében, annyira súlyosak, hogy a szövetségeseknek haladéktalanul teljesíteni kell a Szovjetunióval szemben vállalt kötelezettségeiket.

Washington, július 21. Stirling amerikai altengernagy nyilatkozatot tett a második front kérdéséről s annak a véleményének adott kifejezést, hogy legalább is a közeljövőben kevés a valószínűsége a második, európai arcvonal létesítésének.

Gandhi közelesen megindítja a passzív ellenállás hadjáratát

Kalkutta, július 21. Az indiai helyzetről általában azt hiszik, hogy Gandhi hamarosan megindítja a passzív ellenállás hadjáratát az angolok ellen. Az indiai angol kormányzat messzemenő intézkedést tesz Gandhi akciójának megakadályozására. Gandhi lapjában többek között a következőket írja:

Nem akarunk szövetséges csapatokat a saját védelmünkre. Ha az angolok visszavonulnak, magunk gondoskodunk majd a rend fenntartásáról és meg is tudjuk magunkat

védetni azáltal, hogy a japánokkal szemben a passzív ellenállás módszerét alkalmazzuk. Ha szerencsénk lesz és a japánok belátiák, hogy nem tartjuk őket kívánatosnak, az angolok kivonulása után a japánok talán nem fogják értelmét találni annak, hogy országunkat megszállják.

ROSZTOV KULCSHELYZETE

Berlin, július 21. (Német TI) Katonai helyről közlik: Rosztov városa a Don partján fekszik, a Szovjet

Apolló filmszínház

Szerelmi történet a mai modern időkben.

Asszony a neved

AUTOVAL A KÁRPATALJAN
MAGYAR VILÁGHIRADÓ!

unio egyik legfontosabb nagyvárosa, lakosságának száma meghaladja az ötszázetret. Közlekedési szempontból valóságos kulcshehelyzetben van. A városon visz át az a fontos olajvezeték, amely Észak-Kaukázus olajközpontjaitól szállítja az olajat a Donec-medencébe. Rosztov városának doni kikötője nagyteljesítményű és korszerűen van kiépítve. Maga a Szovjet a gép- és malomipar központjának mondja Rosztovot. (MTI)

ILLETEKES NÉMET KÖZLES AZ AMERIKAI HADÜZENETRŐL

Berlin, július 21. Illetékes német helyről közlik: Az Egyesült Államok, valamint a Magyarország, Románia és Bulgária közötti hadiállapotnak — mint hétfőn a Wilhelmstrassen kijelentették — a legcsökkenthetőbb jelentősége sincs. Vannak — jelentették ki — fontosabb tárgyalnivaló kérdések ennél. Legfeljebb az egyesült Államok politikai tapasztalatlanágáról lehet beszélni, mert hiányzik mindenféle megtorlásnak az előfeltétele és fenyegetésekkel csak névességessé válnak. (MTI)

TÖBB HELYEN FELROBBANTOTTÁK A MOSSZULI OLAJVEZETÉKET

Vichy, július 21. (NST) A moszszuli olajvezeték Tripolisz és Haifa között több helyen felrobbantották, jelenti az OFI a szíriai határról. Az angolok számos magasállású szíriai személyiséget őrizetbevételeit rendeltek el.

ROOSEVELT A SZÖVETSÉGESEK FŐPARANCSNOKA?

Amsterdam, július 21. (Német TI) Mint a brit hírszolgálat Vanco-uverből jelenti, Rosevelt elnök rövid időn belül átveszi a szövetséges haderők főparancsnokságát. Rosevelt, aki mint elnök, már eddig is főparancsnoka volt az Egyesült Államok haderejének, mint a jelentés mondja, „egyhangú beleegyezéssel” veszi majd át új hivatalát. (MTI)

Lisszabon, július 21. Lord Beaverbrookot nevezik ki a második hadszíntér miniszterévé, jelenti a Shenectady Radio hétfőn Washingtonból. Figyelemre méltó ezzel kapcsolatban, hogy az angol lapok újabban ismét erősen foglalkoznak Beaverbrook személyével, úgy emlegetik, mint aki rövidesen ismét belép a háborús kormányba.

JUGOSZLÁV BANDITÁK MEGGYILKOLTAK EGY SZERB PAPOT

Belgrád, július 21. (Intenlnf.) A Nevó Vreme a délszerbiai Lesovacból jelenti, hogyan vesztette életét egy szerb pap, aki az önkéntesek vezetője volt. A pap — mint a lap írja — szombaton Konjark faluba érkezett, hogy ott egy nemzeti gyűlést tartson. A község háza előtt váratlanul szerb önkéntes egységbe oltözött 11 bandita jelent meg. Vezetőjük a paphoz lépett és felkérte, hogy kövesse őket. Amikor mindketten kissé eltávolodtak a község házától, az egyik bandita két lövéssel agyonlőtte a papot. A banditák a községi irnokot és egy községi szolgát is agyonlőtték, mert a pap segítségére akartak sietni.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

Dr. Lindenberger János

prépost-plébános augusztus 1-én végleg

Nagyváradra költözik

A plébánia adminisztrációs ügyeit átmenetileg dr. Bánáss László tb. kanonok fogja intézni.

Egyházi körökből szerzett bizalmas értesítés szerint dr. Scheffler János szatmári püspök, a nagyváradai egyházmegye apostoli kormányzója értesítette dr. Lindenberger János prépost-plébánost, nagyváradai kanonokot, hogy intézkedett a debreceni plébánia vezetésének átadását illetően. Átmeneti megoldásként az új plébános kinevezéséig dr. Bánáss László tb. kanonok pápai kamarás, nagyszalontai esperes-plébánost bízta meg a plébánia

adminisztrációs ügyeinek vezetésével.

Eszerint dr. Lindenberger János augusztus 1-ével végleg Nagyváradra távozik. A július 26-i Szent Anna napi búcsút még ő vezeti, míg a hivatalos átadás a 28-i egyháztanácsi ülés során történik meg. Ennek az ülésnek egyébként az átadás csak másodrangú tárgypontja lesz, mert jelentősebben megelőzi a szervezetek letelepítésének kérdése.

A vállalatok hozzájárulása leveteképzés céljaira

Budapest, július 21. MTI jelenti: A honvédelmi miniszter a pénzügyi, iparügyi, belügyi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértve megállapította a vállalatok 1942. évi hozzájárulását a leveteképzés céljaira. Eszerint mindazok a vállala-

tok (üzemek), amelyeknél az alkalmazottak száma az 50-et meghaladja, de az 1000-et nem éri el, a leveteképzés céljaira személyenként 7 pengő hozzájárulást fizetnek. Ezt az összeget legkésőbb szeptember 1-ig tartoznak befizetni.

A textilárak gyártásának szabályozása

A közellátási hatóságok még az év elején megkezdtek az adatgyűjtést a különböző közlültek textilárakéval kapcsolatban, a rendelkezésre álló textilárak mennyiségéről, hogy az osztás lehetőségeiről tiszta képet nyerjenek és a szükségletekhez mértén szabályozzák a textilárak gyártását.

Mint ahogy az adatgyűjtés célja elsősorban is a közszállítások, valamint a központilag ellátandó és a fogyasztóközönség szükségleteinek biztosítása, a Textilközpont felhívást intézett a textilipari érdekelt felekhez, hogy addig is, amíg a textilgyártás szabályozásáról meg-

jelenik az előkészítés alatt álló rendelet, figyelemmel kell lenniük az elsőrendű fontosságú készletek leti cikkekre és az eddiginél is fokozottabb mértékben kell áttérniük ezeknek a cikkeknek a gyártására.

Az adatgyűjtés még folyamatban van, de a Textilközpont máris megkezdte az előkészületeket a gyűjtés eredményeinek feldolgozására, hogy ezek alapján idejében megállapítsák a mutatkozó szükségleteket a gyártás szempontjából, hogy a textilárak gyártásának szabályozását is.

Már augusztus elején kezdi meg működését az Országos Ipari Munkaügyi Felügyelőség

Kedden fontos minisztertanács volt

Budapest, július 21. A kedden délutáni szokásos heti minisztertanácsban — mint erre a legutóbbi minisztertanácsról kiadott közlemény is utalt — a kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével folytatódólagosan tárgyalják Lóssonczy István közellátási miniszternek a mezőgazdasági nyerstermékek ármegállapításáról szóló tervezését.

A miniszterelnök most egy hete a MEP érkeztétlen bejelentette, hogy a tei termelői árát literenként 40 fillérre emelik, az élő sertés árát kilogrammonként 2.10 pengőben állapítják meg és a kenyér árát kilonként 4 fillérrel leszállítják. Ezzel kapcsolatban természetesen sor kerül a kenyér és liszt árának összehangolozására, valamint a gabonafélék és hüvelyeszemelek és takarmányfélék, olajosmagvak, stb. árának az 1942—43. gazdasági évre történő megállapítására is.

Ezeknek az elsőrendű fontosságú elemeknek az áráról való döntés igen alapos megfontolás és körültekintés után történik meg és az egyes gazdasági tárcák körében fontos tanácskozások, megbeszélések előzték meg a mai minisztertanácsot.

IPARI MUNKAÜGYI FELÜGYELŐSÉGET ÁLLITANAK FEL

A múlt heti minisztertanács előtt egyébként Varga József iparügyi miniszter ismertette az Országos Ipari Munkaügyi Felügyelőség felállításáról szóló rendelettervezetet. A tervezetet a minisztertanács elfogadta és a rendelet rövidesen megjelenik a hivatalos lapban.

Értesülésünk szerint az Országos Ipari Munkaügyi Felügyelőség, amely budapesti székhellyel már augusztus első napjában megkezdte működését, kizárólag a

nunkaviszonyra vonatkozó jogszabályok végrehajtásával, a munkaadók és munkavállalók helyes adóügyi felvilágosításával és a jogszabályok megtartásának ellenőrzésével foglalkozik. Az utóbbi években igen megszorodott azoknak a jogszabályoknak a száma, amely az ipari és más munkavállalók és munkaadók viszonyát szabályozza, így a leg hosszabb munkaidőt, legkisebb munkabért és fizetési szabadságot. Az eddigi iparhatóságok munkája is megszorodott. Így vált szükségessé az Ipari Munkaügyi Felügyelőség felállítását.

MUNKAÜGYI BIZOTTSÁGOK

Az Országos Központ mellett kerületi munkaügyi felügyelőket is megbíz majd a miniszter, sőt a rendelet munkaügyi bizottságok alakítására is felhatalmazza a minisztert. A bizottságok feladata az lesz, hogy a munkaügyi közigazgatás szerveinek, a munkaközvetítő hivataloknak és a munkaügyi felügyelőségeknek működésével véleményük nyilvánítására bekapcsolja az érdekelt munkaadókat és munkavállalókat és így fokozott mértékben biztosítsa a gyakorlati élet követelményeinek érvényesülését. A bizottságok közvetlenül is résztvesznek a munkaügyi jogszabályok megtartásának ellenőrzésében.

A munkaügyi felügyelőség egyelőre az eddigi iparhatósági szervekkel együtt működik, később azonban fokozatosan kiépítik és átveszi ezeknek a munkáját. Hatásköre azonban nem terjed ki az alkalmazottak életének, egészségének és teljesítőképességének biztosítására szükséges berendezésekről szóló jogszabályok ellenőrzésére. Ezt továbbra is az iparfelügyelő végzi.

Felsőházi bizottsági ülések

Budapest, július 21. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A felsőház közigazgatási bizottsága kedden délelőtt Rakovszky Iván elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről Tomcsányi Kálmán belügyi államtitkár jelent meg. A bizottság Agorasztyó Tivadar előadásában tárgyalta a belügyminiszternek Abauj-Torna vármegye és Kassa városa közötti területrendezésről, továbbá Nagybátony és Mácsonka Heves vármegyéhez tartozó községeinek Nógrád vármegyéhez csatolásáról szóló jelentéseit. A bizottság a jelentéseket tudomásul vette.

A felsőház külügy, valamint kereskedelem- és közlekedésügyi bizottsága Balogh Jenő elnöklésével ülést tartott. Mutschenbacher Emil előadó ismertette a külügyminisztérium jelentését, az 1938: XXXV. tc.-ben nyert felhatalmazás alapján egyes külállomásokkal kereskedelmi és forgalmi viszonyainkat szabályozó egyezmények tárgyában 1940. év folyamán tett

rendeleti intézkedésekről. A bizottság a külügyminiszter képviseletében megjelent Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter felvilágosításai után a külügyminiszteri jelentést tudomásul vette.

A felsőház iparügyi és pénzügyi bizottsága kedden délelőtt Baranyay Lipót elnöklésével együttes ülést tartott, amelyen a kormány részéről Varga József iparügyi miniszter jelent meg. Vitéz Gyulay Tibor előadó behatóan ismertette az iparügyi miniszter jelentését az országgyűléshez a Wintershall A. G. berlini céggel augusztus 26-án kötött „kutatói és opciós szerződés”, valamint „koncessziós szerződés” határozmányainak I. pótszerződés, valamint II. pótszerződés megkötése útján való kiegészítése tárgyában. A feltett kérdésekre adott részletes és megalapozott fogadott miniszteri válasz után a bizottság egyhangúlag tudomásul vette a jelentést.

Néhány őrnaszádunkra tüzeltek a Száva-partról, a támadókat elűzték

Budapest, július 21. Illetékes katonai helyről a következőket közlik a Magyar Távirati Irodával:

Néhány magyar lapban az a hír jelent meg, hogy a boszniai területeknek a csetnikektől való megtisztására bevett horvát, olasz és német csapatok mellett magyar honvédelmi alakulatok is közreműködtek.

Ezzel kapcsolatban megállapítást nyert, hogy a m. kir. honvéd folyamerők né-

hány őrnaszádja, amely a dunai hajózás biztosítására működik közre — s működő területe természetesen kiterjed a Száva kapcsolatos szakaszára is — e felpartról több ízben tüzet kapott. Az őrnaszádok a tüzet nyomban viszonyozták és támadóikat elűzték.

Ezen túlmenően a honvédség más alakulata Horvátország, illetve Bosznia területén nincsen.

Gyilkosság nyolevan eső kukorica miatt

Budapest, július 21. Hegedűs Balázs szarvasi földműves felesen művelt egy kis földrészt Paulik Jánossal. Tavaly ősszel a tengeritermés szétosztásánál összekülönböztek. Hegedűs október 31-én fölkereste Paulikot, akire rátamadt, hogy adjon ki neki még nyolevan eső kukoricát. Paulik azonban a kérését elutasította, mire az felkapott egy ekecsiszító vasat és azzal agyonütötte Paulikot.

Véres cselekményének elkövetése után kivette Paulik zsebéből annak nikkellóráját és ezüstláncát és nyugodtan eltávozott. A gyalvai törvény-

szék szándékos emberölés bűntette miatt vonta felelősségre Hegedűs Balázs, akit a lefolytatott bizonyítási eljárás befejezése után tízévi fegyházra ítélte el.

Fellebbezés folytán a szegedi tábla elé került az ügy, ahol az elsőbíróság által kiszabott bűntetést tízenkét évi fegyházra emelték fel. Felkerült az ügy a királyi Kúriára, ahol dr. Szolnoki Jenő tanácselnök vezetése mellett tárgyalták a bűnpert és a bejelentett semiségi panaszok elutasításával a tábla ítéletét jogerőre emelték.

ARANYAT ÉRT AZ ESŐ

Befejezéshez közeledik az aratás, a eséplés zavartalanul folyik

Tegnap röviden jelentettük már, hogy országsszerte milyen sokat segített a nyoleven eső. Jól értesült gazdakörökben ma a következő részletesebb felvilágosítást kaptuk:

— A vasárnap esti eső majdnem országos volt, legfőképpen a Dunántúli kapott belőle, ahol még hétfőn is tartott. Kiadós esőt kapott a Duna-Tiszaközé, Pestkörnyéke, az Alföld nyugati része. Jó eső volt Kárpátalján és Erdélyben is. Az eddigi jelentése szerint csupán az Alföld keleti része maradt eső nélkül. Most néhány napos esős időjárás köszöntött ránk. Bizunk abban, hogy az Alföld keleti része, különösen a homokos Szabolcs vármegye, ahol a krumplok már nagyon várják az ég áldását, is kap esőt hamarosan.

— Az esőzés mindenütt kiadós, a földeket bőszesen és jól megáztató volt, mennyisége 20 és 50 milliméter között mozgott. Gazdaságilag komoly, értékes, szinte aranyat érő volt ez az eső, éppen a legutolsó pillanatban jött. Ahol zivatar formájában jelentkezett, erősen megáztatta a földeket. Szerencsés körülmény, hogy a zivatar sehol nem jött olyan erős széllel, hogy a terményekben, főleg a kukoricában kárt tett volna.

— Azért mondjuk, hogy a legutolsó pillanatban jött az eső, mert a száraz és meleg időjárásról már kiszikadtak a rétek, legelők, veszélyben forgott a második kaszálás, a krumplok és a kukorica pedig már nem bírta volna sokáig. Ha még egy-két meleg, továbbra is száraz nap következne, a kapások már fennyvedni kezdték volna.

— Különösen a kukoricára áldás a bősz esőzés, mert a kukorica most hany-

ja esőveit és ilyenkor van legnagyobb szüksége a nedvességre. Elmondhatjuk, hogy a vasárnapi és a hétfői esőzés fellegmeddig már biztosította az idei kukorica-termésünket.

— Az is szerencsés körülmény, hogy a hirtelen jött eső nem hozott magával jéget, kártokozó jégverésről nem tudunk.

— Az aratás az egész országban a befejezéshez közeledik, sok helyen, különösen nagyobb gazdaságokban elvégezték már a cséplést is. Cséplőgépekben nincs hiány, a munka zavartalanul folyik. Néhány nagyobb gazdaság már meg is kezdte az új búza szállítást. A búza minősége az idén jónak mondható, mennyiségileg is sokat segített a jó nevelő idő. Oly szerencsés volt az időjárás, hogy a búzának ideje volt megerősítés nélkül behozni a kését.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma is a remek magyar viganjáték sláger:

A nőnek mindig sikerül!

Fősz.: Páger, Tótnay Klári, Turay, Szilassy, Rajnay, Pethes stb.

Azonkívül: „Az ELVARAZSOLT KASTÉLY” Walt Disney trükkfilmje.

Előadások: d. u. 5. 7. 9-kor. Híradó! Híradó!

MAKKAI SANDOR CIKKE a kilencszáz éve élő Szent Lászlóról

Makkai Sándor, volt református püspök, író és professor, emlékeztet iri a Proletárság Szemlé júliusi számába „László, a hős” címmel. Mikor László király örök arcát bontogatjuk elő az idő rongoságának szövevényéből — írja Makkai a többi közt — rájövünk, hogy csak egy másik arc ráeső fényében lehet őt igazán megértenünk.

István király az, aki László életművében teljességre jut és feldicsőül.

László a hős, akiben a magyar nemzet elfogadja, magáévá teszi és hálával koszorúzza meg István királyt magát is, általa lesz először igazán magyarrá, saját életünké a krisztusi hit s európaivá a magyarság. István király, a Magyarok Csillaga, aki isteni értelem fényét gyújtotta világkörörlő pogány nép halálba rohanó, céltalan, üres életének éjszakájában.

Lászlónak Krisztus népét, országát kellett megvédelmeznie a kívülről betörő pogányság rohamai ellen. És szíve olyan ihletett tisztasággal hódolt meg és engedelmességedett a parancsnak, olyan üdén és érintetlenül, ahogy csak a magyar hitnek abban a hajnali órájában volt lehetséges, melynek ő az örökvarázsú tükrözője.

Ezt a szent katonai lelkületet talán még csak egyszer látjuk felvillanni Árpád csatládában. Kálmán hercegen, akiben László szelleme lobbant még egyszer fényes lángra... Isten hőse, aki így önmaga

gal legyőzte, lett győzhetetlenné minden külső ellenséggel szemben. Örök mintaképe a magyar lovagnak, Lászlónak. — Krisztus magyar lovagnak jellemében azok az ősi értékek tündökölnek, melyek a magyar lélek legszebb ékességei: az igazságosság és a nagylelkűség. A hagyományos és világhírű magyar lovagiasságnak László az atyja és mestere, de ez a lovagiasság igazi jelentésében a hit hősiessége, a hit csodája, a természetet legyőző, az embert újjászülő hité.

A magyar nép örök diadala marad, hogy Istennek ezt a lovagját a szelíd nagylelkűség és önmegtartózkodó igazságosság hősté a maga hősévé tette.

A mindenkinél vállaltó fogva magashb óriás, regényes és esodás hőstetteiben tiszta magyar népi hős éppen azáltal, hogy minden kiváltsággal ékes és mégis nem a maga, hanem Isten erejével cselekszik, győzelmei, szabadtársai és szabadtársai a buzgó és alázatos imádság meghallgatásából fakadnak.

De mindezek felett László király az, aki Erdélyt valóságosan bekapcsolta a magyar föld egységébe.

Végre, de nem utolsósorban László király Várad hőse. Várad, az óriás hős kapujává magasodott, amelyből örökké virgáz a két lángoló gyémántszem Erdély felé s az Alföld felé. Méltó hely a nemzet királyi örökébe, a hegyek s a rónaság találkozáspontja.

A leventeintézmény husz berlini és egy kölni magyar leventét hívt meg nyári táborozásra

Mint a leventehírközpont jelenti, július 2 és 22 között Aligán táboroztak a németországi magyar leventék és ott ifjúsági vezetői kiképzést nyertek. Kedden délután vitéz *Kudriczy István*, a leventék országos parancsnoka a táborozás sikeres befejezése után az ifjúsági vezetői tanfolyamon résztvevő leventéket fogadta és elbűsűztatta őket.

A leventék Kolozsvárra utaznak, majd néhány napi ottartózkodás

után élményekkel tele térnek vissza Németországi tartózkodási helyükre. A leventeintézmény sorozatosan meg szervezi a különböző külföldi államokban tartózkodó magyar leventék nyári táborozását és külföldön való foglalkoztatásukat is. A berlini magyar leventecsoprot volt az első, amely *Kiss Ernő* leventecsoprotparancsnok vezetésével példásan dolgozott a külföldön is a szebb jövőért.

Angolszász lapok a brit-szovjet hadicélokról

Berlin, július 21. (TP) A brit szovjet hadicélok felett folyó vitával kapcsolatban a Transkontinent Press diplomáciai szerkesztője a következőket írja: „A donvidéki gyors német előretörés riadalmat idézett elő az angol-szász szövetségesek országában. Angliában és az Egyesült Államokban ma már azt fontolgatják, hogy egyáltalán megmenhető-e még a Szovjetunió? Ezt a helyzetet tekintve természetesen elvesztette aktualitását az a vita, hogy miként festene a jövőnd Európá a nyugati szövetségesek győzelmé esetén. A háborús viszonyok következtében azonban csak most érkeztek Berlinbe olyan folyóiratok Londonból, amelyek még a legutóbbi hadászati események előtt jelentek meg és ezekben cikkek jelentek meg, amelyeknek alapvető jelentőségén mitsem változtat az, hogy bizonyos feltételekhez vannak kötve.

A „The Kinteenh Century and After” tekintélyes havi folyóirat egyik cikkében a balti államok kérdésével foglalkozik. A cikk írója azt az álláspontot képviseli, hogy a balti államok függetlenségének érvénybenmaradása brit szempontból magában véve kívánatos, mert, Anglia ugyanis az európai kontinentet csupán akkor irányíthatja érdekeinek megfelelően, ha ragaszkodik az egysúly politikájához, ez viszont lehetőleg sok apró állam egzisztenciáját feltételezi. Az lenne a legkedvezőbb, ha ilyen kis államok egész koszorúja húzódnék a Keleti tengeről egészen az Egei tengerig és éppen ezért a brit politikának igyekeznie kell a Szovjetuniót megnyerni egy ilyen megoldás számára. A cikk írója természetesen tudatában van annak, hogy

Moszkva szándékai más felé irányulnak. Elismeri, hogy a szovjet egy esetleges német vereség után újból megszállná a balti államokat. „Ha a szovjet benn is maradna ezekben az államokban — írja tovább a lap — Nagybritanni nem lesz abban a helyzetben, hogy közbelépjen. A befejezett tényen nem változhat és nem is lenne kívánatos, hogy ilyen természetű kísérlet tegyen.”

„Sztalin ezután olyan kormányformát kényszerít Németországra, amely összhangban lesz a szovjet kormányformával. A német nép egyszerűen elvesztene a háborút orosz uralom alá kerülne”, — állapítja meg a lap.

Ezen Nagybritanni, — mint azt a cikk írója elismeri, — mitsem változhat. Ha ennek ellenére mégis szembeszáll azokkal az angol sajtóhangokkal, amelyek azt követelik, hogy már most ismerjék el nyilvánosan a balti államoknak a szovjethez való csatlósását, nemkülönben az 1939 és 40-ben meghódított területek bekebelezését, a cikk írója az angol presztízzsel motiválja álláspontját, amelyet Anglia, mint a kis nemzetek jogainak védelmezője élvez. Ha Anglia elismerné ama három független állam szovjet részről történt meghódítását, amelyek baráti kapcsolatot tartottak fenn Oroszországgal, sőt megnehtamadási szerződést kötöttek vele, úgy egyszerűen sokat vesztené jelenleg még meglevő presztízséből.”

Alighá, körvonalazhatnánk világosabban a brit politikát. Kész messzemenő engedelményeket tenni a Szovjetnek, és pedig nemcsak Németország, hanem a kis nemzetek rovására is, egyelőre azonban a világért sem szabad erről valaminek

kitudódnai, különben súlyos csapás érné Anglia presztízsét — amely minden esetre kétséges, hogy még olyan érintetlen-e, mint ahogyan azt Londonban szeretnék hinni. Előnyösebbnek tartják tehát ha nem veszik fel a nyilvánossággal és kö-

zött szerződésekbe a megfelelő egyezményeket, hanem csupán titkos záradékokban szövegzik le azokat. Német részről mindig ezt állították és most a Ninteent Century beszédes cikkirója is megerősíti.

Három fogvatartás, egy szabadlábra helyezés a keresztlevélhamisítási ügyben

Budapest, július 21. Az ismeretes nagy-szabású keresztlevélhamisítási bűnügy néhány terheltje: Rischer Lajos, Gutmann Rudolf, Neufeder Lajos és dr. Szántó Andrásné szabadlábrahelyezési kérelmet terjesztett elő. Ezt a kérelmet a vizsgálóbíró, majd a vádtanács elutasította. Valamennyien felfolyomadtatást jelentettek be. Így került kérelmük a tábla elé, amely-

nek szüneti tanácsa dr. vitéz Ottubay Dezső tanácselnök vezetésével ma foglalkozott az ügygel. A tábla Neufeder Rischer és Gutmann felfolyomadtatását elutasította, ezek tehát továbbra is fog-ságban maradnak, ellenben dr. Szántó Andrásné 1000 pengő óvadék ellenében szabadlábra helyezte.

Huszártiszti egyenruhában udvarolt egy zsidó gazdasági gyakornok

Sátoraljaújhely, július 21. Közokirathamisítással vádolva került a sátoraljaújhelyi kir. törvényszék elé Schwartz József megvaszói zsidó gazdasági gyakornok. A vádirat adataiból kiderült, hogy Schwartz József egy magyar gazda lányának kezdett udvarolni, de a szülők nem jó szemmel nézték közeledését, mert tudták róla, hogy zsidó. Mikor aztán a gazda határozottan kiadta az útját, Schwartz huszártiszti

egyenruhában jelent meg és okmányokkal bizonyította, hogy ő a Sennevek régi magyar családjából származik. A gazda gyanúsának találta a zsidó gyakornok szerepét és esendőre kézbe adta az ügyet. Ekkor derült ki, hogy Schwartz József 13 katonai és polgári okiratot hamisított, csak hogy elnyerje a keresztény magyar gazdálány szerelmét. A bíróság az okmányhamisító zsidó gyakornokot jogerősen hat hónapi börtönnre ítélte.

Szerencsét próbált a lövevényen...

Budapest, július 21. Az ügyészség Rozsa Gyula gyári munkást család bűntettével vádolta, mert megjelent Klein János kereskedőnél és előadta neki, hogy részgálcot tudna szerezni. A kereskedő 100 pengőt adott is neki azzal, hogy kötelezvényt kér a pénz ellenében. Rozsa elcsalta egy átjáróházhoz, ahol a 100 pengővel eltűnt. Molnár Árpád egyesbíró előtt a vádolt beismerő vallomást tett. Azt állította, hogy beteg volt és szüksége volt a pénzre, hogy gyógykezeltesse magát. Egyébként is nagy nyomorban volt. — Kérem — hangzott a védekezés —

én csak 20 pengővel próbáltam ki a szerencsém. Arra számítottam, hátha nyerek még valamit az összeghez, de a 20 pengőt elvesztettem.

Klein János előadta, hogy időközben találkozott Rozsával az utcán, aki akkor egy postai feladóvényt mutatott neki és azzal próbálta igazolni, hogy feladta nevére a 100 pengőt. Kiderült azonban, hogy a feladóvény hamis volt, mert a következő napon nem 400, hanem csak 10 pengőt kapott vissza a vádlottól.

A bűntetteltörvényszék Rozsa Gyulát jogerősen egyévi börtönnre ítélte.

Halálra kinezta az ötéves kis Évát az apja és mostohája

Harminchárom sebet találtak a testén

Budapest, július 21. Kedden egész délelőtt kihallgatások folytak a főkapitányságon dr. Simon Ferenc rendőrfőkapitány előtt egy bestiális gyermekkinzás ügyben. A fővádlott egy jelenleg munkatáborban tartózkodó zsidó, Zweig Andor, vállalati irodai altiszt és annak vadházastársa, Szalai Józsefné született Feuerstein Szeréna. Szalai né Feuerstein Szeréna. Szalai né Feuerstein Szeréna ma délután szándékos emberölés bűntette címén le is tartóztatták a főkapitányságon.

A rendőrségi intézkedés előzménye az hogy június elsején a Fehérvérszét körházban egynapos szenvedés után meghalt az ötéves Zweig Eva, akit oda május 31-én vittek be. Harminchárom sérülés volt a testén és az orvosok azt is feltűnőnek találták, hogy a kislány kora ellenére túlságosan könnyű súlyú, mindössze 13.5 kiló. Az volt a látszat, mintha a gyermeket mesterségesen fogyasztották volna. A kórház igazgatósága jelentette a gyanus halálesetet a rendőrségnek, majd a királyi ügyészség elrendelte a boncolást. A boncolás eredménye most érkezett vissza a főkapitányságra: a kis Zweig Eva halálát ütlegelés és mesterséges soványítás okozta.

A főkapitányság sérülési főosztályán dr. Selényi József főcsoportvezető és vitéz Fornády detektív csoportvezető főfelügyelők nyomozták, hogyan is jutott a halálos ütlegelés a kis Zweig Eva. A detektívek napokon át hallgatták ki a Mexikói-út 7. számú ház lakóit s a bizalmas nyomozás tárta fel a gyermekkinzás embertelen részleteit. Kiderült, hogy Zweig Andor házasságából született kislánya 9 hónapos kora óta a zsidó árvaházban nőtt fel.

A tartásdíjat is a zsidó hitközség fizette. Ezt a kedvezményt január elsején

megvonták és Zweig Andor, aki időközben már összeköltözött Szalai né Feuerstein Szerénával, nem vállalta a saját költségű neveltetését. Othon azonban útjában volt az apának is és a „mostohák anyának”, Szeréna asszonynak is a kislány. Ezzellették és télviz idején egy szál ingben kizavarták az utcára.

Időközben dr. Judák Ferenc orvos felesége, aki észrevette a kislány körüli bajokat, magához akarta venni a gyermeket, de az apja nem adta. Az óvodába napról-napra kékre-zöldre verve ment el a szerencsétlen gyermek, akit othon — ezt már a szomszédok vallották — megfélemlítették, nehogy el merje vada-kinek is mondani, hogy verik őt. Csendes és jóviselőtű gyermek volt, ennek ellenére kineztek és verték. A halálközöze véres május 30-án éjszaka történt. Zweig és az asszony moztában voltak, ahonnan késő éjjel tértek haza.

A gyermek, mint a nyomozás kiderítette, felbredt és ijedtében sirni kezdett. Ekkor úgy megverték, hogy a sikoltozásra és az éjszakai csendháborítást hallva a szomszédok rohantak be a zsidó irodai alkalmazott lakásába. Szemük láttára történt, hogy amíg az anya verte a gyermeket, a bestiális apa úgy rugott a kislányba, hogy a konyha egyik végéből a másikba esett. Ekkor kapta a kislány azt a 33 sebet, amelyet már az orvosok is felfedeztek, de amelynek eredetét a boncolás kétségen kívül megállapította.

A kihallgatások, mivel valamennyi házbeli tanút meghallgatja a rendőrség, még napokig eltartanak, de már nem kétséges Feuerstein Szeréna bűnössége, ezért a vizsgálat első napján letartóztatták. Zweig Andort a bírósági eljárásra hazahozzák a munkatáborból.

Artézi és mélykútfúrást olesón

FÜVESSY

Simonfy-utca 15. ☛ Telefonszám 28-03

Ellopta és tíz perc múlva már eladta a gazdátlanul hagyott kerékpárt egy platina fogu alkalmi tolvaj

Márkus Lajos nagycseréi hentes-ségét kellemetlen meglepetés érte az elmúlt napokban. Mint minden reggel, most is három kanna tejjel bejött kerékpáron Debrecenbe s szokás szerint elhordta házakhoz a tejet, majd apróbb bevásárlásokat eszközölt és kilenc óra tájban már indult is vissza kerékpárján Nagycserére. Utközben a Márton Kálmán utcán egyik ékeződe előtt lezárt a gépről és bement, hogy megreggelizzen. Erre az időre a kerékpárját az üzletajtó előtt hagyta. Alig tíz percig tartott a reggelizése, s utána kijött, hogy folytassa útját. Ekkor leggyömbögdöbbelésére nem találta már a falnak támasztott kerékpárját, az nyomtalanul eltűnt a rajta levő három tejeskannával, két kosárral, amelyikben ráadásul két kiló liszt és húsz deka kockacukor is volt. A károsult feljelentésére a csendőrség természetesen nyomban megindította a nyomozást a vakmerő kerékpártolvaj kézrekerítésére.

A tettest nem sikerült ugyan kézrekeríteni, a lopott holmik azonban kivétel nélkül előkerültek. Kiderült ugyanis, hogy a tolvaj a lopás valószínűleg elkövetése után mintegy tíz perccel megszállította az úton Székely János bellegelői gazdálkodót, akinek eladásra kínálta a kerékpárt. Ötven pengőt kért érte, Székely János azonban csak negyvenet ígért azt is csak pár óra múlva a tanyán fizette ki, ahova az ismer-

etlen ember ki is vitte a gépet. Mivel azonban igazolványt nem adott a gépről, ezért Székely csak 35 pengőt fizetett, az öt pengőt másnap a rendőrségi átírásnál akarta átadni. Itt azonban az ismeretlen egyén nem jelent meg. Egyébként Kiss Lajos, Piac-utca 89. szám alatti lakosnak mondta magát, itt azonban ilyen nevű egyén nem is lakik.

A csendőrségi nyomozás további során aztán megállapítást nyert, hogy Halasi Józsefné Bánk tanyai asszony három és fél pengőért vette meg a 30-40 pengőt érő tejes kannát. Özevgy Tóth Jánosné Keresztes utcai lakos pedig az egyik vizes, Papp Jánosné szintén Keresztes utcai lakos pedig a másik vizes kannát vette meg szintén ötven pengőért. Valamennyi lopott holmi megkerült tehát, mindössze a tolvaj és a liszt, meg a cukor nincsen meg ezidő-szerint.

A lopott holmik megvásárlók az ismeretlen tolvajról egyöntetű szemléletrést adtak, s eszerint 170-180 centiméter magas, barna arcú, barna ruhájú harminc év körüli egyén volt a tolvaj, akinek jobbfelső fogora platina. Ennek alapján folytatja most a nyomozást a csendőrség a kerékpártolvaj kézrekerítésére. Egyébként a lopott holmit megvásárló egyének ellen is eljárás indult orgazdaság vétségének gyanúja miatt, bár mindannyian jóhiszeműséggel védekeznek.

Munkaközben rosszul lett, MORFIUM INJEKCIÓT KAPOTT és kis idő múlva meghalt

Különös halálesetről érkezett jelentés a múlt nap a debreceni királyi ügyészséghez. A nádudvari csendőrség jelentése szerint ismeretlen okból és körülmények között meghalt Papp Géza 69 éves asztalos, aki mint az eddig lefolytatott vizsgálatból megállapítható, munka közben rosszul lett, elszedült és rövid ideig eszméletlen kívül volt. Hozzá-tartozói azonnal orvosi segítséget hívtak, s ekkor az elsősegélyt nyújtó orvos morfiium injekciót adott Papp

Gézának, aki ennek hatása alatt kis idő múlva láthatólag jobban lett, egy óra múlva azonban ismét elvesztette az eszméletét és pillanatok alatt meg is halt. A különös haláleset ügyében most a csendőrség tovább folytatja a vizsgálatot, ugyanakkor a debreceni ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását, amit kedden délután ejtett meg a helyszínre kiszállított törvényszéki bizztoság.

Akinek „csikk”-szedés a kenyere

Beszélgetés Debrecen legöregebb „csikk”-szedőjével, a 72 esztendő-s Kutas „Pista” bácsival

Igen, ne csodálkozzunk, mert akár-milyen különösen hangzik is, ilyen foglalkozás is van, csak legfeljebb nem a legismertebb pályák közé tartozik. Van, aki favágó vagy hivatalnok, más iparos. A „csikk”-szedés, Kutas „Pista” bácsi szerint, — akivel a minap találkoztunk össze —, a rendes polgári foglalkozások közé tartozik. Már pedig ha ő mondja, úgy is van.

A debreceni utcák közismert alakja ő. Naphosszat, soha nem lankadó szorgalommal járja emberemlékezet óta a várost. Olykor le-lenyul valamiért az utca porára vagy kövezetére. Ilyenkor egy-egy hosszabb vagy rövidebb cigarettavég, vagy népies nevén: „csikk” a fáróladság jutalma.

A HIVATÁS KOMOLYSÁGA

— Nincs ebben kérem semmi különös — mondhatja bárki. Napjában akár tucatjával látunk hasonlórú embereket, akik szintén a fentebb körülírt művellet végzik.

De igenis tévedni méltóztatnak, mert míg az előbbi „hivatásos”, addig az utóbbiak csak az amatőrök csoportjába sorolhatók. Ezek az alacsonyabb rendűek. Mindezekről a legilletékesebb, maga Kutas István bátyánk világosít fel, akire bizonyára nagy népszerűsége miatt ragadt rá a népiesebb „Pista”. Büszkén említi meg, hogy 72 esztendő magas

kora ellenére is még mindig frissnek és fiatalnak érzi magát. Az életre sem panaszkodik, mert igen szépen keres. 20 esztendeje űzi ezt a pályát. Igaz, hogy ő is mint amatőr kezdte valamikor.

— Az a fontos kérem — állapítja meg bölcsen az öreg —, hogy szemfüles legyen az ember s ne kíméljen egy kis fáradságot.

De közben hosszúkat és gyanakvókat pislant ránk: az ember sosem tudhatja nem-e konkurrens előtt beszél.

ÁRAK ENYHÉN EMELKEDŐ

IRÁNYZATTAL

Néhány bevált üzleti fogásáról kérdezősködünk, de nem akar kötélnék állani. Pár fillér aztán vékép megoldja nyelvért, s meginvítal egy kis eszmecserére az egyik kerti padon.

— A legfontosabb — mondja megint —, hogy az ember mindig nyitva tartsa a szemét. Gyakorlat kell ám ehhez is.

Most körülményesen körül tekintett, majd midőn meggyőződik, hogy nincsenek a közelben, hozzánk hajol s folytatja:

— A leghálásabb hely a színház, meg mozi környéke, itt mindig jó kereset adódik. Na meg a villamos megálló — teszi hozzá.

S mindjárt megmagyarázza lélektani okát is:

Új helyiségben vagyunk! Vigmozi oldal, József kir. herceg-utca 11. Csillag Testvérek

Az emberek nem szívesen szeretnek várakozni, különösen mikor sürgős dolguk van. Megérkezik a várva-várt villamos vagy kezdődik az előadás, el kell dobni a még alig egy-két szippantásra égett cigarettát. Ezeknek van aztán jó áruk. De akad néha egy-egy finom szivarka is. Ezeket nem is adom el, hanem magam szivogatom esténként, amikor befejezem napi körutamat.

— És az üzlet?

— Nincsenek egész pontos árak. Ez függ attól, hogy milyen fajta a „csikk”. Általában ötöt adok két fillérért, de a hosszabbaknak az árak is magasabbak.

— Konkurencia van?

— A, az semmi — állapítja meg lelkicsinylően. Alig vannak néhányan. A fő hogy nekem kitűnően megy.

Valamit észrevesz az úton. Elindul felé, felveszi: — egy „csikk”. (b. t.)

Halálra vonszolt a szilaj tehén egy idős karcagi embert

Tragikus szerencsétlenség érte a múlt nap Labancz Sándor 62 éves karcagi nyugalmazott MÁV altisztet. Saját tehenét kinn legeltette a mezőn s estefelé, amikor hazafelé hajtott, a tehén valamitől megijedt s felöklelte a kötőféket kezében tartó Labancz Sándort. Az idős ember elesett a földön, mire a tehén néhányratáripot, majd futásnak eredt. A kötetet azonban Labancz Sándor nem tudta elengedni, mert reá volt hurokoltva a karjára, így a megvadult tehén százméteren maga után vonszolta a földön, míg sikerült a járkelőknek és szemtanúknak megfékezni a megvadult jószágot.

Labancz Sándort súlyos sérülésekkel szállították lakására, ahol orvosi segítséget is próbáltak igénybe venni, de az idős ember csak nem nyerte vissza eszméletét, mire behozták a debreceni klinikára. Itt három napig feküdt eszméletlenül, végül is nagy kínok között meghalt. Az ügyészség felboncoltatta az öreg altiszt holttestét, s ekkor megállapították, hogy a tehén öklelésétől és rúgásától eredő három halálos sérülése volt a koponya oldalsó részén, de valószínűleg a vonszolás következtében eltört gerincoszlopa is. A csendőrség egyébként megállapította azt is, hogy a balesetért senkit sem terhel felelősség, mert azt a véletlen szerencsétlenség okozta.

Hathónapi fogházra ítélték a lelkeszt,

aki vadásztársát lötte le őzbak helyett

Gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat a kassai ügyészség Király Pál 38 éves szászai református lelkeszt ellen. A vádirat szerint a Pamély határában elterülő „Turózaeskő” nevű erdőrezsében ez év június 7-én reggeli órákban vadászat közben Király az úton felbukkanó őzbakra lött orosz katonai ismétlő fegyverből, de a golyó célt tévesztett és az úton haladó Vécsei Árpád vadász társának a hasába fúródott. Vécsei Árpád 88 lépesrel a bal ágyékán találta a veszélyes ismétlő fegyver dum-dum golyója s a szerencsétlen többgyermekes családapá, akinek főütőerét rencsolta szét

a golyó, percek alatt elvérzett. A vadászat előtt a vadászatban résztvevő társaság megbeszélte, hogyha a hajtásnak és a vadásznak vége lesz, vagyha valamelyik vadász a leshelyét elhagyja — azt jelezni fogják. Vécsei nem jelezte, hogy a helyét elhagyta s így a lelkeszt abban a tudatban lött az őzbakra, hogy a társai a helyükön vannak. Vécsei Árpád sűrű bokor takarta el. Király Pál a mozgó bokorra lött rá, mert azt hitte, az őzbak közeledik.

A kassai törvényszék hat hónapi fogházra ítélte feltétlenül gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége miatt Király Pált. Király és védője fellebbeztek.

Debrecenben is jelentékenyen emelkedett AZ IDEGENFORGALOM

Az előző évi 28.500-ról 35.500-ra emelkedett a vendégek száma

Erdékes jelentést adott ki a Magyar Gazdaságkutató Intézet az elmúlt teljes év és az idei év első negyedének idegenforgalmáról. Budapest idegenforgalma az elmúlt évben 34 százalékkal haladta meg az előző évi eredményeket, a belföldi és külföldi vendégek száma 364.200 volt. Az itt töltött éjszakák is rekordmagasságra emelkedtek, a Budapestre érkezett vendégek összesen 7.174.925 éjszakát töltöttek a fővárosban. Ezek a számok felülmúlják még az 1936-os eredményeket is, amikor a budapesti idegenforgalom a legszebb eredményeket mutatta. Természetes, hogy főleg a belső vendégforgalom emelkedett. A visszatért területekről nagy számban érkeztek vendégek.

Örvendetesen alakult a vidéki üdülőhelyek idegenforgalma is. A Balaton mellett 85.600-ról 107.600-ra emelkedett a vendégek száma, az eltöltött napok 1.899.000 napra ugrottak. Az emelkedésnek egyéb városmagasságokra emelkedett a vendégek száma. Esztergomot 89.500, Kassát 18.900 belföldi vendég kereste fel. Kolozsvártól 42.800 belföldi és 1000 külföldi vendég járt egy év alatt. Pécsen 54.000 belföldi, 1380 kül-

földi. Sopront 42.400 belföldi és 8900 külföldi látogatta meg, ez utóbbiak csaknem teljes számban németek voltak. Délvidék visszacsatolásával ugrásszerűen emelkedett Szeged forgalma is. Az előző évi 17.300 vendég helyett 40.600 vendége volt a tiszamenti nagyvárosnak.

Hajdúszoboszlón a vendégnapok száma 29 százalékkal emelkedett. Harkányban szintén emelkedés mutatkozik. Mátrában már megjelentek az erdélyi és délvidéki nyaralók is s a vendégek száma 27 százalékkal haladta meg az előző évi számokat. A kisebb nyaralásra meg szervezett községekben 60.000 nyaralót láttak vendégül.

A kifelé irányuló magyar idegenforgalom is emelkedő adatokkal szerepel a Gazdaságkutató Intézet jelentésében. 25.300 magyar állampolgár utazott a Német Birodalomba, ez a szám az előző év 16.700 utasával szemben 51 százalékos növekedést mutat. Németországból viszont 5780 vendég érkezett Magyarországra, ami az előző évhez képest 2 százalékos javulást jelent. Sokkal nagyobb mértékben emelkedett az Olaszországból hozzánk irányuló vendégforgalom. Pontosán 123 százalékkal több olasz érkezett, mint az előző évben.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznak minden kedden és csütörtökön délelőtt 10-12 óráig.

SZILASSY LÁSZLÓ FŐISPÁN pártelnöki minőségében fogad minden hétfőn este 6-8 óra között a Magyar Élet Pártja Arany Bika félemeleti helyiségében.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11-12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 3-9 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5-8 óráig.

A HAJDU VÁRMEGYEI MAGYAR ÉLET PÁRT vármegyei központjában, a debreceni Főlepalot Hivatalban minden hét hétfőjén és pénteken délelőtt 8 órától 11 óráig panasz-nap fog tartani, mely alkalommal pártunk tagjai panaszokat és kéréseiket előadhatják.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth” Lux Arnold Piac-utca 26. — Magyar Korona” Káposztásky Géza, Kálvin-tér 15. — „Arany János” Bozók György Csapó-utca 66. — „Hungária” Sz. Szabó Jenő Szoboszlói-út 4-f.

— **Városi műszaki segédtsízi behelyettesítés.** Szilassy László főispán Benkő Vince állandósított napidíjazt az üresedésben lévő városi műszaki segédtsízi állásra behelyettesítette.

— **Adományok a honvédek cigarettáért.** A debreceni Kereskedelmi Utazók Egyesülete a közel-múltban füsttelen napot rendezett, s ennek eredményét, 5100 darab cigarettát a múlt nap el juttatták a főispáni hivatalhoz azzal a kéressel, hogy ezt a honvédek cigarettáértadásának társadalmi akciója keretében használják fel. Ugyanerre a nemes célra a homokkerti műkedvelők vasárnap egy kitünően sikerült gyermek-előadást rendeztek, amelynek bevételét, 12 pengőt a múlt nap juttatták el a főispáni hivatalhoz.

— **Az Egyesült Államok képviselőháza** kilencven százalékos adót szavazott meg a nredkvüli háborús nyereségekre. Ezzel egyidejűleg további 45 százalékkal emelték a társulati adót is.

— **A horvát repülők 514 vállalkozásban** vettek részt a keleti fronton. (TP) A horvát léghaderő főparancsnoksága jelenti, hogy a horvát léghaderő eddig 514 feladatot sikeres megoldásában vett részt a keleti fronton.

— **Huszonkilenc pályázó, öt tanítói állásra.** Huszonkilenc pályázó adta be pályázatát a református egyház által meghirdetett öt tanítói állásra. A pályázatokat még nem nézték át, így nem lehet megállapítani, hogy hány helybeli és vidéki van közöttük. Sőt lehetséges, hogy még érkeznek is be pályázat, tekintve, hogy a kedden postára adott pályázatok még érvényesnek számítanak. Augusztusban a pályázatok sorsa felett a presbitérium fog dönteni.

— **A Magyar Vöröskereszt elnöksége** közli, hogy a sebesült szállító vonat csak későbbi időpontban fog megérkezni. A pontos érkezés idejét Kontsek Kornél divatárus cég és Tóth Gyula vaskereskedés kirkatáiban (Ferenec József-út és Kossuth-u. sarok) fogjuk közhírré tenni. Felkérjük az önkéntes vöröskeresztes ápolónókat, hogy a vonat érkezésének idejét kísérjék figyelemmel s a sebesült szállító vonat érkezésének idején beöltözve a pályaudvaron szolgálatátételre jelenjenek meg.

A Vöröskereszt bajtársi rádió szolgálata

SZERETETHULLAMHOSSZ

Július 21., kedd.

Aj rendszert vezetett be az elmúlt nappal a Vöröskereszt bajtársi szolgálat. A régi rendszerrel ellentétben, a könnyebb figyelhetőség szempontjából a szolgálat ezentől elsőnek a város nevet fogja bemondani, s csak utána közvetíti az egyes üzeneteket.

A múlt napon a szolgálat útján a következő üzenetek érkeztek:

Debrecen: Pongor Lajos hadnagy

— **A KRITIKUS ELETKORBAN** reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz régés-régóta bevált kítűnő háziszer, mely rendkívül enyhe hashajtó hatása következtében huzamosabb használatra is igen alkalmas. Kérdezze meg orvosát!

— **Megmérgezte magát a bősörményi zsidó tanítónő.** Nagy-Farkas Piroška 41 éves, hajdútöszörményi zsidó tanítónő a múlt nap ismeretlen méreggel megmérgezte magát és meghalt. A haláleset ügyében megindult a vizsgálat annak tisztázására, miért követte el végzetes tettet a tanítónő és milyen méreggel oltotta ki az életét.

— **Szerszám és gépi berendezések szállítására ajánlattétel.** Az egyik honvéd alakulat szerszám és gépi berendezéseket szabad kézből kíván beszerezni. Az elsőfokú iparhatóság felhívja a helybeli vasszerszám- és műszaki cikk kereskedőket arra, hogy amennyiben a szállításra ajánlatot tenni kívánnak, személyesen, vagy megbízottuk által az elsőfokú iparhatóság nál (Kossuth-utca 20. fsz. 38. a vonatkozó cikkjegyzéket tekintsek meg. Az ajánlatot legkésőbb ezévi július hó 26-ig kell az érdekelt honvéd alakulat parancsnokságának beértesíteni. Elsőfokú Iparhatóság.

— **Lopásért háromévi fegyház.** Kiss Imre szatmári szállodai szakácsot a törvényszék 4 rendbeli lopás vétsége miatt jogerősen 3 évi fegyházra ítélte. Lopásért már többször volt büntetve s legutóbb a szegedi Csillag-börtön foglya volt.

— **Tráciában megkezdődött az aratás.** (TP) Tráciában megkezdődött az aratás. Az aratási munkálatok könnyebb lebonyolítása érdekében számos területen mezőgazdasági gépeket állítottak munkába.

— **Minden hazafias kereskedőnél kaphat renitőbelyeget.**

— **Refik Saydam múzeumot létesítenek Ankarában.** (TP) Ankarából érkező jelentés szerint a török kormány 17.000 fontért megvásárolta az elhalt Refik Saydam miniszterelnök hagyatékát. A hagyatékot külön múzeumban helyezik el.

— **Betegsége és öregsége miatt felakasztotta magát.** File Tóth Frigyes 75 éves rakamazi lakos, július 16-án este félhétkor saját házában istállójában egy gerendára felakasztotta magát és meghalt. A nyomozás megállapítása szerint File Tóth János betegsége és öregsége miatt vált meg az élettől. Temetésére az engedélyt a nyíregyházi kir. ügyészség megadta.

szerecsésen megérkezett és szeretettel köszönti feleségét. Levelet küld.

Debrecen: Varga Kálmán hadapródormester Varga Istvánt és családját kéri, levelet és csomagot küldjenek. Mindenkit szeretettel csókol.

(Üzeneteink közlését folytatjuk. Adjon Isten szebb jövődöt minden magyarnak!)

— **Víz helyett lugot ivott a két éves gyermek.** Horján Magda 2 éves szatmári leányt súlyos állapotban szállították kórházba. Megállapították, hogy a szerencsétlen gyermek tévedésből egy vizespohárból marólugot ivott. A gyermeket ápolás alá vették.

— **Német Sasrenddel tüntették ki a boszniai vasutak igazgatóját.** (TP) A Fühler a német Sasrenddel tüntette ki Ante Vokicsot a sarajevói állami vasutak vezérigazgatóját.

— **Régi sírokra bukkantak** a sorokújfalui községi út építésénél dolgozó munkások. A csákány igen sok emberi csontot és régi tárgyat tárt fel. Az esetről rögtön értesítették a Nemzeti Múzeumot, amely megállapította a sírok árpádkori eredetét és a talált tárgyakat tudományos feldolgozás céljából elszállította.

— **Szerencsétlenség az ungvári hajóhíntánál.** Múlt nap súlyos szerencsétlenség történt Ungváron a Füzesben lévő hajóhíntánál. Az egyik néző, egy katona, aki egyik ismerősével tréfálkozott, véletlenül a működésben lévő hajóhínta elé került. A hajóhínta oly súlyos sérüléseket ejtett a fején, hogy kórházba kellett szállítani. A kórházban megállapították, hogy komolyabb műtetre van szükség, ezért még az este folyamán Miskolcra szállították.

— **Sok pénzt keres, ha közli kiadó szobáját a Nyári Egyetem titkárságával (Központi Egyetem 101. Telefón: 25-03.)**

— **A polgári iskola I. osztályába** minden oly népiskola IV. osztályát elégséges tanulmányi eredménnyel végzett tanuló felvehető, aki az illető tanév szeptember 15-éig 10. életévét betöltötte, de a 13. életévét még nem töltötte be. A népiskola V. VI. VII. és VIII. osztályát, valamint a mindennapos mezőgazdasági népiskola I. és II. osztályát végzett tanulók **felvételi vizsgálat**tal csak az esetben vehetők fel, a polgári iskola II. III. vagy IV. osztályába, ha általános tanulmányi eredményük a népiskola két utolsó osztályában — nem tekintve a testgyakorlást, éneket és szepírast — minden tantárgyból legalább **jó-rendű.** Ez esetben a rendes korúak a polgári iskola előbb jelzett osztályába nyilvános tanulókként, hátróak pedig magántanulókként vehetők fel. A polgári iskola IV. osztályát akár nyilvános tanulóként, akár pedig magántanulóként feltétlenül el kell végezniük, ha arról bizonyítványt akarnak szerezni, még a népiskola VIII. osztályát végzett tanulóknak is.

Nem függesztették fel a tulmunkadíjak fizetését

Az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium hivatalos közlönye, a Közgazdasági Értesítő közli az iparügyi miniszter 46.728/1942. számú rendeletét, amely a felmerült kétségek eloszlátása érdekében megállapítja: nincsen olyan jogszabály, amely a tulmunkadíj fizetésének kötelezettségét megszüntette volna. A munkadíj szabályozó rendeletnek — ha ezeket egyébként fel is függesztették —, valamint a hatályban levő legkisebb munkabérek megállapító határozatnak a meghatározott időn túl végzett munka magasabb díjazására vonatkozó rendelkezéseit tehát ma is alkalmazni kell.

— **Cukorkát kínált előadásra és közben ellopott egy aranyórát.** Benk Sándor nyíregyházi lakos cukorkaárusítás ürügye alatt bejött Lisznyay Károly ny. állatorvoshoz és egy őrizetlen pillanatban ellopott egy aranyórát láncoccal. A tolvajt elfogták. A nyíregyházi törvényszék tárgyalta Benk Sándor bűnügyét, akit jogerősen 6 hónapi börtönrre ítélték.

— **A Jeges-tenger angolszász hajók lemetője.** (TP) Trizzino, az ismert nevű olasz katonai szakértő a „Vedetta d'Italia” legutóbbi számában összehasonlítja az angolszászok 1914-es és 18-as hajóvesztéseit, amelyeket a Jeges-tengeren szenvedtek, ahol ugyanis hadianyagot szállítottak az orosz kikötőkbe, a jelenlegi hajókaraván veszteségekkel. Mig a világháborúban a Jeges-tengeren futó angolszász hajók 18 százaléka pusztult el, amely veszteséghez visszavezető úttjukon még további 8 százalék járnál, jelenleg már az orosz kikötők felé vezető úttjukon elpusztult az angolszász hajókaravánok 90 százaléka.

— **Vattay tánciskolájában** augusztus 5-én diák-kolon kezdődik. Kossuth-u. 11. Szombaton ösztánok.

— **Csipősbors és pamutárú a zsidó templomban.** A nagyszombati csendőrség bizalmasan arról értesült, hogy az ottani zsidó templomban csipősborsot és pamutárut rejtegetnek. Megindították a nyomozást, melynek során a gyanú Engländer Zoltán kereskedőre terelődött. Bevallotta, hogy a kérdéses dolgokat ő rejtegette el a templomban. Az árukat a templom padjain lévő fiókokban rejtette el, de hitorsosai véletlenül rábukkantak és nagy előszeretettel kezdték elhordani. Engländer sajnálta, hogy az értékes áru most ingyen mások kezébe kerül, ezért mikor senki sem volt a templomban, a maradék készletet kivitte a templom melletti patakhoz és mivel rejtegetni nem merté, a vízbe szórta. A pamutárut azonban átadta a templomszolga fiának megörzés végett. A csendőrök a házkutatás során itt is akadtak rá. Engländer és Merenstein Ezékiel templomszolga fia ellen megindult az eljárás.

— **Elelmiszer pótljegyvet engedélyeztek az önkéntes vradóknak.** A Magyar Vöröskereszt országszerte nagy munkával szervezi meg az önkéntes vradókat. A sebesült katonák részére jelentkező vradókat összeírják és véresopontként nyilván tartják őket. Amikor valamelyik véresoportból szükség van vére — a láról mennyiség megfogvatkozik — behívják a nyilvántartottakat és vért vesznek tőlük. Egyes klinikákon öletes módon növelik a vérkészletet úgy, hogy a magas vérnyomásban szenvedő betegekrol gyógyllásként lecsapolt vért is a sebesült honvédeknek juttatják el. Az önkéntes vradókkal kapcsolatban a közellátásügyi minisztérium érdekes intézkedést tett. Megengedte az egyes törvényhatóságoknak, hogy a vradóknak minden egyes vradás után egyheli pótlélmiszerjegyvet adjanak ki. A minisztérium jóváhagyásával az egyes törvényhatóságok már élnék is a joggal, megfelelő keretek között. Aki vért adott a Vöröskeresztnek, indokolt esetben megkaphatja az egyheli pótlélmiszerjegyvet, Budapestén és vidéken egyaránt. Természetesen a vradásra önként jelentkezők ezeket a pótljegyvet, csak akkor kaphatják meg, amikor már ténylegesen vért adtak. Azt pedig, hogy mikor adjanak vért, a Vöröskereszt határozza meg, hívja be vradásra a jelentkezőket.

Német győzelem Észak-Afrikában

Gyászrovat

Budai Andrásné

Hosszas súlyos szenvedés után, 46 éves korában meghalt **Budai Andrásné** szül. Kerékgyártó Margit úrnő. Halála nagykiterjedésű családot borított gyászba. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető disztravatózó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: Bánatos férje: Budai András állami vízmeister, gyermekei: Budai László és Zoltán, édesanyja: özvegy Kerékgyártó Zoltánné, valamint sógora, sógorai, nagybátyja, nagynője és a kiterjedt rokonság. Lakás: Cségekert-utca 31. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

Szabó József

Kedden délután pár napi betegség után 89 éves korában meghalt **Szabó József** nyug. posta-távírdá felügyelő. Halálával széleskörűben ismert úri egyéniség dőlt ki az élők sorából. Már hosszabb ideje nyugalomba vonult, az utóbbi években teljesen a családjának élt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető disztravatózó terméből, a ref. egyház szertartása szerint, ugyanaznap a Kossuth-utcai temetőből átszállított szeretett felesége porrése mellett. Gyászolják leányai és a kiterjedt rokonság. Lakás: Egymalom-utca 6. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

ÖZV. BÁNYAI LAJOSNE HALÁLA

A debreceni református egyháznak egyik hűséges és oszlopos tagja elkötözött az élők sorából. A kistemplomi egyházrész belmissziói munkájában szép osztályrésze volt, amennyiben egy bibliakört alapított és az több mint 12 év óta megszokottan működött, minden hétfőn este az 6 lakásán. Ezenkívül támogatta a leányescerkész és vasárnapi iskola munkáját is. Szegénységében és egyszerű életkörülményei között is, nagyon sok jótékonyágot gyakorolt. 87 évet élt. Temetését ma, szerdán délután négy órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozójából.

Özv. Bányai Lajosné szül. Nagy Mária 84 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Lakás: József kir. herceg-utca 35. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

Pálffy József nyug. máv. állomás eljárázó 83 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozó terméből, a rom. kat. egyház szertartása szerint. Az engesztelő szentmiseáldozat pénteken reggel 8 órakor fog az Egék Urának a Szent Anna-utcai templomban bemutatni. Lakás: Nyíl-utca 68. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

Hjú Csuha János repülő mechanikai szerelő élete 20-ik évében, villámcsapás következtében elhunyt. Temetése szerdán délután, fél 6 órakor lesz a II/a. terméből, református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Lakás: Rakovszky-u. 31. sz. **Csurka „Kegyelet”** tem. vállalat, Dégenfeld-tér 2. végzi.

Kormányos Istvánné szül. Balogh Mária élete 57-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 6 órakor lesz a Köztemető 4-es terméből, a rom. kat. szertartással. Lakás: Bellegelő 187. szám. **Csurka „Kegyelet”** tem. vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám, végzi.

Szerelmi dráma a szanatórium előtt

Szeged, július 21. Véres szerelmi drámáról tett jelentést hétfőn a szegedi ügyészségnek a hódmezővásárhelyi rendőrség. A jelentés szerint hétfőn véres szerelmi dráma történt a Hódmezővásárhelytől 15 kilométerre levő kútölglyi szanatórium előtt. A járőrelők a szanatórium előtti úton hatalmas vértócsa közepén eszméletlenül fekvő férfit és nőt találtak. A szanatórium személyzete a nőben Nagy Juliánná, a szanatórium fiatal ápolónőjére, a férfit pedig vélt legényére, Gál Lajos borbélysegédre ismert. Amikor az esetet felfedezték, Nagy Juliánna már halott volt. Gál azonban még élt.

A nyomozás megállapította, hogy Gál hosszú idő óta udvarolt Nagy Juliánnának, el is jegyezte a leányt.

Jegyeségük azonban nem volt harmonikus, mert a fiatalember állandóan féltékenységgel gyötörte menyasszonyát és emiatt napirenden voltak közöttük a veszekedések. Ilyen veszekedés történthetett most is, aminek következtében Gál Lajos előrántotta élesre fent borotváját és egyetlen metszéssel elvágta menyasszonya torkát, aki elvérzett, mire a gyilkosságot felfedezték. A gyilkosság elkövetése után Gál felmetszte ereit, hogy önmagával is végezzen. Őt azonban sikerült megmenteni az életnek és nyilván a börtönnek, mert ha életben marad, felelnie kell menyasszonya haláláért.

A szegedi törvényszék vizsgálóbírója kiszállt Vásárhelyre a szerelmi tragédia részleteinek kivizsgálására.

Mi a helyzet a szegedi és pécsi színházaknál?

A staggione rendszer felszámolásával az eddigi nagy egyetemi városok közül tulajdonképpen csak Debrecen választott magának önálló színházgatót. A kolozsvári színház már tavaly óta állandó és állami támogatással alakult. A pécsi és a szegedi színházak pedig fővárosi színházgatót választottak, Szeged vitéz Bánky Róbertet és a pécsi színház pedig Németh Antal dr. felügyelete alá tartozik.

Szegeden vitéz Bánky Róbert Kardoss Géza társulatának csak egy részét tartja meg, egyébként új társulattal indul. Három most végzett akadémiát is szerződött fiatalok előre elv alapján. Egyébként műsorprogramjában nagyrészt operettek szerepelnek, amint maga százalék szerint összeállította: 60 százalék operett, 30 százalék próza és 10 szá-

zalék opera. Szerinte a közönség érdeklődése ebben az arányban a legkiegélőbb a színház iránt.

Érdekes tervvel fog indolni a pécsi színháznál Németh Antal, aki egy egészen bonyolult, de annál érdekesebb próbarendet akar alkalmazni. A pécsi együttes a Németh Antallal közös megállapodással kiválasztott darabot betanulja, mikor már minden tökéletesen megy, akkor az egész együttes felutazik Budapestre, ahol a Nemzeti Színháztól kapott főszereplőkkel végzik el az utolsó próbákat. A pécsiek nagy érdeklődéssel tekintenek a különös színházgatózásra. Németh Antal egyszerre egy, vagy két férfi főszereplőt tud bocsátani a pécsiek rendelkezésére, mivel budapesti társulata is eléggé foglalkoztatva van.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Kertész József autószerelő segéd, Kút-utca 38—Balla Róza Hevesi-u. 3. Sulyok Sándor egyetemi joggyak. Nagy váradi-utca 10—Szabó Katalin Domokos L-utca 16. Török István tűzoltó főfelügyelő, Rákosi Jenő-utca 5—Birinyi Margit Mészáros-ter 11. Boji Balázs villamos kalauz József kir. hg-utca 22—Király Margit Tiszadob. Oláh Miklós asztalos-segéd, Borsóvai-utca 19—Jakab Róza Telleki-utca 46.

Házasságok: Kálló Károly zenész—Oláh Aranka Homok-utca 135. Tóth Győző géplakatos-segéd Tetétlen—Madarász Juliánna Hétvezér-utca 11. Lőrincz János tímársegéd, Ovoda-utca 16—Vida Margit Ovoda-utca 14. Zöld László óSzegű-utca 4—Mányi Emma Arany János-utca 47. sz. Frózy István kelmefestő-segéd, Nyugati-u. —Kiss Erzsébet Rákosi Jenő-utca 2. Kiss Lajos férfiszabó segéd, Péterfia-utca 37—Janka Juliánna Károly Ferenc József-út 9. Szabó István Kiszaludi-utca 39—Varga Katalin Kender-utca 23. Rakovics Miklós zenész örm., Zombor—Balogh Mária Hajnal-utca 2. Márton Sándor cukrász-segéd, Szent Anna-utca 66—Pálca Eszter Bercsényi-utca 58. Bagdi Kálmán közszépi díjnok, Mikespárt—Gömöri Ilona Kuruc-utca 2. Ujvárosi Imre gazd. szaktanár, Nagyváradi—Szővetes Juliánna Kishégyesi-út 10. Vitéz Küllös Imre tü. szertári százados, Szeszlina-utca 8—Tuster Jolán Szeszlina-utca 6. Kovács János—Néma Etelka Faiskola-utca 7. Kollmann Imre m. tisztv. —Csillag Margit Ferenc József-út 58. sz. Kovács Balázs malom munk—Hutóczki Róza Kishégyesi-út 6. Vadász Miklós orvosi műszerész, Budapest—Feuer Erzsébet Széchenyi-utca 44. Kovács János doh. kertész, Pallag 23—Bíró Margit Józsa. Keviczky Rezső m. tisztv., Nyiregyháza—Hírcz Mária Erzsébet Péterfia-utca 2. Erdő Imre napzámos, Kis-utca 16—Tóth Etel Faragó-utca 24.

Születések: Nagy József napzámos, Csónak-utca 7, fiú József, Tokai János mézeskalácsos, Barna-utca 13, leány Valéria, Bíró Antal híradó örmester, Szászfenes, fiú Antal, Kovács Sándor gépkocsivezető, Bujdosó-utca 6, fiú László, Tóth László műasztalos-mester, Lorántffy-utca 38, leány Mária Eva, Balogh Sándor I. birtokos, Fancsika 29, fiú János, Bíró Gyula fodrász-mester, Honvéd-utca 31, leány Pálma, Hunyadi László MÁV vállalkozó, Nagycseré 9. sz. órház, leány Piroška, Miklósi István hentes és mészáros segéd, Dévai-utca 16, fiú István, Lengyel Sándor uradalmi kertész, Arany János-ut-

28, leány Judit, Szász István levante körz. vez., Hajdúhadház, fiú István, Cseresznye György napzámos, Bellegelő 7, leány Róza, Ványi Gyula napzámos, Deroeske, fiú Gyula, Borsó Elemér építési vállalk., Hajdúhözörmény, fiú Elemér, B. Szabó József napzámos, Piac d. 8, fiú János, Vámos János napzámos, Kishégyesi-út, leány Irén, Pallai József napzámos, Ernőhályfalva, fiú György, Tóth Imre napzámos, Halvan-utca 38, leány Etelka, Habina Vince vendéglős, Cegléd-utca 22, leány Erzsébet, Bányai Imre napzámos, Hajdúszámon, fiú Imre, Tóth András városi tisztviselő, Damjanich-utca 2, fiú Ákos, Tikász Imre napzámos, Ebes 15, fiú János, Enyedi Béla számv. altszjt., Kartács-utca 1, leány Valéria, Doma Béla közműves m., Kigyó-utca 37, fiú Béla, Fischer Vilmos kereskedő, Kigyó-utca 14, leány Anna, Somlyai Károly MÁV, Csap, leány Erzsébet, Peltő László laboráns, Hadházi-utca 27, leány Gyöngyi, Herskovicz Miksa napzámos, Csokonai-utca 37, leány Ildikó, Macsik József doh. kertész Nyíradony, leány Mária, Szabó Mihály napzámos, Bellegelő 44, fiú Mihály, Zelenák Béla napzámos, Rákóczi-utca 60, sz., fiú Béla, Jakab Mihály állomás felügy., József kir. hg-utca 67, fiú István, Kotroczi József MÁV ács, Jókai-utca 18, fiú Vendel.

Halottak: Bőr István ref., 1 hónapos, Bethlen-utca 59, Helmeczy László ref., 55 éves, Hajdúánás, Sós Sándor ref., 44 éves, Hajdúszóvát, Szalontai József ref., 7 éves, Fancsika 68, Kóta Erzsébet ref., 3 éves, Hajdúhözörmény, Kotroczi Józsefné ref., 21 éves, Jókai-utca 18, Lőrincz Károlyné rk., 67 éves, Nyugati-utca 40, Marháts Józsefné ref., 27 éves, Tiszafüred, Berkovics Rózi izr., 3 napos, Erdarma, Szpiszák Juliánna rk., 3 hónapos, Pest-utca 4, Váradi Béláné izr., 47 éves, Békéscsaba, Kemechey Gáborné ref., 53 éves, Nyírbátor, Wendl Róbert rk., 65 éves, Budapest, Nagy Mária rk., 4 éves, Püspök ladány, Dobos László ref., 8 éves, Nagyvársány, Istvánffy Sándorné ref., 39 éves, Nyírbátor, Juhos Benjámin ref., 81 éves, Egyetértés-utca 50, Papp József rk., 62 éves, Kunhegyes, Csobai Mihály ref., 76 éves, Közép-utca 12, Gyóri Gábor ref., 33 éves, Kölesey-utca 24, Rákóczi András rk., 69 éves, Kishégyesi-út 40, Özv. Tóth Gáborné rk., 80 éves, Kishégyesi-út 40, Bana Juliánna ref., 75 éves, Ispláti-utca 12, sz. Cseresznye Róza ref., 14 napos, Bellegelő 9, Simon Aranka rk., 4 hónapos, Olajút 75, Balint Béla rk., 1 hónapos Mikespárti-út 22, Özv. Dusa Jánosné rk., 78 éves, Bethlen-utca 30, Percze Vencelné rk., 57 éves, Olajút 11.

Visegrádon leleplezték Árpádházi Boldog Margit szobrát

Visegrád, július 21. A visegrádi templom előtt leleplezték Árpádházi Boldog Margit vörösmárvány műanyagból készült szobrát, amely Madarassy Walter alkotása és amelyet a Zsitvay család adományozott Visegrádnak. Az avató beszédet P. Böhle Kornél dominikánus atya mondotta, aki beszédében megemlékezett arról, hogy IV. Béla visegrádi várát a tatárjárás után azért emelte, hogy a királyi családnak, s elsősorban a szentéletű Margit királylánynak menedéket nyújtson újabb támadás ellen. Ez a történelmi példa int arra, hogy ma is gondoskodjunk a hazáért harcolók hozzátartozóiról és hátramaradottairól. Zsitvay Tibor dr. titkos tanácsos, volt igazságügy-miniszter a szobrot a Zsitvay család nevében átadta a községnek. A szobrot Hell Ferenc esperes plébános vette át.

— A debreceni tekeversenyről írt tudósításunk kiegészítéseképpen itt közöljük, hogy a nagyszerű versenyt Harsányi Alfréd állampénztári főtiszt, az egyesület pártatlan agitátora, kitűnő pénztárnoka rendezte nagy szakzséberiséggel és körültekintéssel. Munkájáért Harsányi főtisztet külön is dícséretbe részesítették.

— Wolff Károly halálának hatodik évfordulója. A Magyar Élet (Pártja) székesfővárosi szervezete Homonnay Tivadar dr. főpolgármester, pártelnök aláírásával értesítést adott ki arról, hogy Wolff Károly halálának hatodik évfordulóján, július 23-án, csütörtökön reggel 9 órakor a kapucinus atyák Fő-utcai templomában gyászmise lesz, utána pedig a szervezetek korosztát helyeznek Wolff Károly sírjára.

— Szarajevó új polgármestere. (TP) Soffics Musztafát nevezték ki Szarajevó új polgármesterévé. Az új polgármester eddig a szarajevói városi takarékpénztár magasrangú tisztviselője volt.

— Az éjszakában haláragazott egy öreg zenészt a továbbbrogó teherautó. Budapestről jelentik: Ejjel két óra tájban Óbudán a Lak-tanya-utca 13. számú ház előtt véres, idős férfiholttestet talált a kerékpáros rendőr. Rendőri bizottság ment ki a főkapitányság központi ügyeletéről. A halott irataiból megállapították, hogy Trezacs Antal 60 éves zenész a halott, akit egy teherautó gázolt el. A teherautó a gázolás után továbbbrogott. Nyomozás folyik a teherautó felkutatására.

— Nyakszirtmeregvedési és tifuszjárvány Chilében. Chilében igen sok nyakszirtmeregvedés fordult elő újában és gyakoriakká váltak a tifusz megbetegedések is. A hatóságok megállapították, hogy a két betegség már járványszerűen pusztít az országban és leküzdésére szigorú intézkedéseket tettek.

— Egy újpesti cukrászmester öngyilkossága Sátoraljaújhelyen. — Gyökös Sándor újpesti cukrászmester gyorsvonattal Sátoraljaújhelyre érkezett. Sokáig üldögélt a Kálvária hegy országzászlója közelében, majd revolvért rántott és szívenlőtte magát. Nyomban meghalt. A vizsgálat adatai szerint családi és anyagi bajai miatt követte el az öngyilkosságot.

— Álhírek a veszprémi gyermekbénulási járványról. Az utóbbi napokban Veszprém vármegyében és Veszprémben az a hír terjedt el, hogy gyermekbénulási járvány ütötte fel a fejét. Ezzel kapcsolatosan illetékes helyen leghatározottabban megcáfolták a hír valóságát és kijelentették, hogy a megyében alig fordult elő egy-két eset, míg magában Veszprémben mindössze három ilyen beteg fekszik a kórházban. A betegség esetleges terjeszkedésének megállítására különben minden intézkedés megtörtént.

Ugocsában 27 sokgyermekes család jutott házhoz

Nagyszőlős, július 21. Az Országos Népi és Családvédelmi Alap támogatásával az Ugocsavármegyei Közigazgatási Szervezet az elmúlt évben 27 házat épített. A házak átadása most történt meg az erre kiválasztott 4-10 gyermekes családok részére. Mátyfalva községben 3, Tamásváralján 4, Kőkönyvesben 7, Halmi községben pedig 3 kertés családi házat adtak át ünnepélyes keretek között sokgyermekes családoknak. Dr. Siménfalvy Árpád főispán és dr. Vég József alispán beszéde után a községekben Radnóti István országos szociális felügyelő az országos szociális felügyelőség képviselőjében buzdító szavak kíséretében adta át a házakat.

Ugocsa vármegyében ebben az évben más községekben 30 kertés családi házat épít az ONCSA.

Nyíró József Budapestre költözik. Nyíró József országgyűlési képviselő, aki köztudomás szerint egészen a legutóbbi időkig szerkesztője volt a Kolozsvárt megjelenő Keleti Újságnak, igen érdekes nyilatkozatot adott Szász Endrénének a marosvásárhelyi Székely Szó szerkesztőjének Budapesten. Többek között ezeket mondotta: „Régóta folyik a szó egy nagy nemzet iránti irányú képeslapról. Megkérdezlek, vállalom-e a szerkesztést. Miért ne vállalnám? — mondtam. Augusztusban indul is a „Magyar Erő”. Ha lakást kapok, felköltözöm Budapestre. En a képviselőt sem úgy értem, hogy felveszem a fizetést, ennyiből áll a Haza szolgálata. Ha Kolozsvárt maradok, képviselői hivatásomat sem tölthetném be egész emberként, a lapot sem szerkeszthetném.”

Magyar tudományos expedíció indult Dél-Oroszországba. Július 20-án, hétfőn dr. Gáspár János egyetemi magántanár vezetésével négytagú tudományos expedíció indult a keleti megszállott területekre, hogy fajbiológiai kutatásokat végezzen Oroszországnak több olyan vidékén, amely valaha a magyarság vándorlásának színhelye volt és tanulmányozza az ott azóta történt fejkeveredéseket. Az expedíció Kievből kiindulva a krími félsziget felé halad és útja előreláthatólag két hónapig tart.

Főiskolások kutatják Erdély kincseit és művészeti emlékeit. A kolozsvári Ferenc József tudományegyetemről több diákcsoport indult erdélyi kutatóútra, amely tudományos munkák számára feldolgozzák Erdély eddig fel nem tárt természeti kincseit, továbbá néprajzi és építészeti emlékeit.

A kormány illetékes minisztériumai pártfogásukba vették a lelkes diákcsoportot, gondoskodtak utazásukról és ellátásukról.

A főiskolásokat Lóczy Lajosnak, a földtani intézet világhírű igazgatójának irányításával a Földtani Intézet kiküldöttei vezetik. Utazásukról a Képzőművészeti Főiskola feladatának hűs tagja csoportja Kádár László egyetemi magántanár irányításával Erdély népművészeti kincseit összeállítására indult el.

Több műegyetemi hallgató az Erdélyi Tudományos Intézet támogatásával folytatja a Székelyföldön már tavaly megkezdett kutatómunkáját.

MOZI

ASSZONY A NEVED. (Apolló). Kétség-telenül őszinte művészi törekvésekkel megrendezett film. Ennek ellenére hiányzik belőle ami végig lekötötte a nézőt. A görögülény szerelmi mese szűkölködik humorban s ez az, ami kissé szürkévé teszi. Több derűvel egészen elsőrendű film lett volna. A szereplők mesteri játéka életteljes. A kitűnő kísérőműsor a Kárpát alja szépségeit ismerteti.

A NŐNEK MINDIG SIKERÜL. (Magyar film a Hungáriában). Apró ötletekből szőtt ügyes mozaik ez a film. Szinte kérdik a szerző azzal, hogy nem eredeti, hanem már jó néhányszor feldolgozott ötletek, elgondolások ezek s mégis ebben a meglepetésben is fel tudják kelteni a néző érdeklődését. Egyórás szórakozás, van benne jóformán minden elköszelhető. Meghatározott főszereplői kincsenek, Tolnay Klári és Szilassy László esetleg kinevezhetők azokká. Mellettük sok igen jó komikus jut szóhoz. A kísérőműsorban híradó mellett színes rajzfilm és ismeretterjesztő rövidfilm, mely Erdély természeti szépségeiről ad pompás tájképsorozatot.

SPORT

LABDARUGAS

A télen már volt itt egyszer Vincze Jenő, az Ujpest volt kiváló játékosa, jelenleg szaktanácsadója. Jelenleg a régi Boeskaik mérkőzés óta szintén Debrecenben tartózkodik, aminek azonban eddig senki sem tulajdonított sportszemponthoz jelentőséget, hiszen Vincze a köztudomás szerint nyaralni, illetve pihenni van Debrecenben. A legújabb nyári hír azonban arról tud, hogy Vincze Jenő játékosok után néz Debrecenben. Tiszta után neveztesen, akiért már tett lépéseket teli itt tartózkodása alkalmával is. Akkoriban Tiszáért Zörgöt akarta az Ujpest átadni a DVSC-nek, amibe a vezetőség nem ment bele. Hogy miért, az ma már nem aktuális, annyi azonban tény, hogy ha a DVSC — amint egyes példák mutatják — nagy erővel dolgozik a csapat erősítésén, akkor semmi esetre sem fogja egyik fiatal játékosát átadni bárki másnak. Ha Tiszta jó lenne az Ujpestnek, minden bizonnyal jó akkor a DVSC-nek is elv alapján. Ez a véleményünk abban az esetben, ha Vincze tényleg a Tiszta-ügyben tartózkodik itt, bár arról, hogy a vezetőséggel tárgyaltna, semmi értesülésünk nincs.

Az MLSZ felfüggesztette a Vasas játékjogát! A felfüggesztés oka az, hogy a Vasas bejelentés nélkül játszott a Vöröskereszt javára. Ezzel egyidőben felfüggesztette az MLSZ az összes pestszent-erzsébeti egyesület játékjogát is, tekintve, hogy az illető mérkőzésen egy pestszent-erzsébeti vegyes csapat volt a Vasas ellenfele. Hm, hm. Mi debreceniek nem valami örömmel fogadjuk ezt az előzetes megoldást, aminek ugyan a tulajdonképeni Vasas ügyhöz nem sok köze van. Hogy fel fog-e ellen hirdülni a Vasas tábor.

Az Elektromos fiatal szélsője. Barna, a Nagyvárad AC játékosa lett. Ezenkívül félig hiteles híradás arról szól, hogy a nagyvárad Fuzsek és Kovács I a Csepelhez szándékozik szerződni.

Felkértem a Nyilastelepi Törökös öszes játékosait, hogy 23-án este 8 órakor szakosztályi gyűlésen a Szakcs-vendég-klubban megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: a Rimanóczy kupában való benevezés és a budapesti mérkőzés. Intéző.

Mindazon egyesületek intézői, kiknek csapatai a Rimanóczy Kupában részt akar nak venni, július 22-én este fél 7 órakor a KLASZ helyiségében megbeszélésre meg jelenni szíveskedjenek. Intéző.

Július 26-án 4 órai kezdettel a Villany-gyár II a Nyilastelepi Törökös ifjúsági csapatával játszik. A Nyilastelepi ifiknek ez a mérkőzés előkészület lesz a budapesti ifjúsági döntőre, amit valószínűleg a Salgótarjáni ifik csapatával fogunk meg vinni.

USZAS

A Darmstadtban nagy győzelmet aratott magyar úszó és vízilabda válogatott tagjai közül a vízilabdázók ma hazatérnek Budapestre, az úszók közül azonban Tátos, Eleméri, Szegedi és Galambos Hannoverbe utazik és ott versenyeken vesznek részt. A darmstadti nagy győzelem úszóportunk óriási fejlődését mutatja. Megnyertük az összes gyorsúszó számokat sőt, amint azt lapunk hasábjain már napokkal ezelőtt megjósoltuk, a mellúszásban is győzedelmeskedett a fiatal Szegedi, akitől az idén még nagyon nagy eredményeket fogunk látni. Tátos behozta, hogy különösen szerzősítő méterén ma Európában valóságos extraklasszis, eredménye, aminek évek óta nem úsztak jobbat Európában, annál inkább nagy idő, mert 1500-as versenyen már másfél óva nem indult. Össze kellene hozni a német Plath-tal és a svéd Borggal, ezen a versenyen a világsúcs megdöntése is nagyon könnyen lehetséges lenne.

ATLETIKA

Majdnem biztosra vehető, hogy az őszszel megrendezik Budapesten az olasz-magyar és a svéd-magyar atletikai viadalt. A svéd-magyar időpontja szeptember végén, az olasz-magyaré november elején esedékes.

Olaszországból Berlinbe megy Szabó Miklós, Olaszországi tartózkodását július végéig engedélyezte a MASZ, most azonban hozzájárult, hogy innen egyenesen Berlinbe menjen, hol versenyezni fog. — Biztos, hogy kiváló bajnokatlánk nagy formában tér haza, várunk tőle még az idén egy-két országos csúcsot.

Augusztus 2-án löbb magyar atléta megy Berlinbe versenyezni, valószínűleg 20-22. Sajnos a debreceni atletikai jelenleg nincsenek olyan formában, hogy közülük is szóba jöhetne valaki. Valószínű, hogy ezen a versenyen részt fog venni a világ jelenlegi legnagyobb futója, a svéd Hägg is, aki Harbiagal és az olasz Lanzi-val fog összecsapni 1000 méteren.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

A hüvelyesfélék közül ismét borsóban volt üzlet, egy tétel kelt el a havi szállításra a közlekedési minisztérium által megálapítandó aron.

Kötések: expressz borsó 200 mázsa, a K. M. által megálapítandó aron, ah feladóállomás.

Debreceni sertésvásár. Felhajtás sertés 340, eladás 180. Árak: 185-350 élő súly kg-ként. Választott malac párja 65-88 P. Debreceni állatvásár. Ló felhajtás 365 eladás 102, szarvasmarha felhajtás 413.

eladás 250. Árak: vágóelő 120-370, silány-igásló 200-400, közepes igásló 450-900, lo igásló 1000-1500 pengő darabonként. Lominségű vágómarha 120-145, közepes 100-120, silány 85-100, borjú 125-145, növendékmarha 115-158, tinó 150-185, fillér élő súly kg-ként. Fejlesztésben darabja 600-1600 pengő. Az irányzat lanya.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálocsy legrégibb magánnyomozó megfigyelősei, nyomozásai diszkrét, eredményesek. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 221

János magánnyomozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8 kapu alatt. 932

Háztartási alkalmazott

Főzni tudó mindenest azonnalra felveszek. Széchenyi-u. 69-b. 224

Betöltendő állások nőknek

Keresek gyermek gondozónőt felvéve gyermek mellé. Feltételek és cím a kiadóban. 254

Jó varrónő házhoz kerestetik. Cím a kiadóban 267

Fodrász tanulónak leányokat és fiúkat felveszek. Horgonyi fodrászat, Szoboszlói-út 4. 269

Betöltendő állás férfiaknak

40 HP faszenű tüzelésű motorhoz azonnali helyépre jőzőn gyakorlott szakembert keres. Hídgyári malom, Nagyléta. 264

Jóvaló napszámos fiú állandó munkára felvétetik. Oláh Károly-u. 8. 266

Állandó munkára molnár segédet és malmi munkást keres a Hortobágy-malmom. 273

Ügyes fiút jó házból tanulónak rövid időre felveszünk. Műszakiárság Hunyadi tizenhét. 271

Állást kereső nők

Megbízható takarítónő ügyvédi irodába takarítást vállal. Cím: Piac-u. 46. sz. Trafik. 292

Egy magános tisztességes, szorgalmas, megbízható nő elmenne magános nőhöz, helyben vagy vidékre mindenest. — Ajánlatot a kiadóba keressék „Szorgalmas” címmel. 263

Ajánlat

Cséplésre sajáttermésű újléta fajú boraim árait leszállítottam. Barna-u. 10. 268

Olajképek, gobelinék javítását, állfestését, restaurálását művészies kivitelben végzi Pethő népművészeti szakipara, Szent Anna-u. 10. Családi élmerek festése. 248

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac-utca 71. 1966

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészalak kapható a Debreceni Működgyárnál Rt-nél. Fűrőd-utca 2. 1210

Használt, törött gramofonlemez korlátlan mennyiségben vesz, cserél Szendrő, Bathány-u. 22. 98

Teljes ellátás

II. gimnazista tiam számára teljes ellátást keresek szeptembertől magyar úri családnál. Csiba Sándor földbirtokos, Erőmhályfalva. 14

Elélm szer, ital

Aratásra finom jó borok öv. Nagy Pálné borpin-céjében, Szent Anna-utca 36. 205

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrei Olga gyors-író és gépiró iskolájában (eng. szám: 6475) július elején új tanfolyam kezdődik. Vidékieknek vasut kedvezmény. Államvizsgára előkészítés, Bathány-utca 1. Új telefon: 20-77. 29

Gimnáziumi, polgári iskolai magánvizsgára, pótvizsgára, különbözőzetire előkészít nagy gyakorlattal „Diplomás” jellegű kiadóba. 248

Kereslet

Történet, ezüstöt, briliánt magasárban veszek TAKACS SÁNDORNÉ Piac-u. 56. sz. 43

Filmes fényképezőgépet minden mérethben veszek. Berzéki, Piac-u. 38.

Keresünk bérbe cséplési szezon után fél stabil gépet, vagy magánjárót kb. 2 hónapi használatra. — Írásbeli ajánlatokat keressék Hangya értékesítő telepe, Debrecen, Diószegi-út 265

Autó-motor kerékpár

Engedélyes új négyszemélyes autó. Cím a kiadóban. 270

100 km motorkerékpár: Jawa, Sachs, Csepel, Turán — 350-es Balach, 600-as Inian oldalkocsis, Gramofonok, hanglemezek, kerékpárak eladók, csereüzletek, javítóműhely Királynál, Royal-épület. 739

Bútor

Sajátkészítési kombinált szekrények, ebéd- és előszoba, konyhaberendezések, amerikai és rendes frászalok, matracok, hencserek — magyáros bútorokat és mindenféle asztalos és kárpitos munkákat megrendelésre is elfogad asztalos és kárpitos kisiparosok bútorlakata: Vár-u. 1. szám. Zenedépalota. 1055

Hálószobák, ebéd- és előszobák, konyhaberendezések Salomon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívül. 573

Eladó föld

Eladó földek: Homokon 8 kilométerre 35 kat. — holdanként 720 pengőjével, Bánkon II, Halápon 30, 7, Biharban 90 hold primabirtok. Bérbeadó 140 hold homokbirtok. Megbízott: Samu János, Deák Ferenc utca 7. 271

Eladó villa

Villa (négy szoba, hall, veranda) eladó. Értekezni: Mitrovics és Mailath ügyvéd-eknél. 20

Eladó ingatlan

600 négyszögöl telek eladó, Bőszörményi-út 55. 269

Eladó ház

Homokkert, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jöltérő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni ugyanott. 1966

Nyomatott Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor.